

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 14 (246), 11 września 2019 r.

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Po pierwszym dzwonku

Egzamin z pamiętania

O konsultacjach w sprawie powstania
Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow

Budżet obywatelski na ostatniej prostej

Można już zapoznawać się z projektami!

(13. PZU BIEG) TRZECH KOPCÓW

29.09
2019

WWW.PZUBIEGTRZECHKOPCOW.PL

str. 6

KL PLASZOW

6. Egzamin z pamiętania

O konsultacjach w sprawie powstania Muzeum – Miejsca Pamięci KL Płaszów

9. Niemy świadek zbrodni

Rozmowa z historykiem Ryszardem Kotarbą

EDUKACJA

10. Kraków wspiera najlepszych uczniów

Egzaminy na 100 procent!

11. Po pierwszym dzwonku

Nowy rok szkolny rozpoczęty

MIASTO

12. Budżet obywatelski na ostatniej prostej

Można już zapoznawać się z projektami!

13. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

13. Okienka życia szansą dla niechcianych pupili

Nasi bracia mniejsi

NOWA HUTA

14. Dajcie się uwieść Nowej Hucie

Felieton Ryszarda Kozika

15. Literacka Nowa Huta

Spacerkiem po Nowej Hucie

15. Festiwal „Zakłęte w Dyni”

Dyniowe atrakcje dla dzieci i dorosłych

16. Nowa Huta czeka na gości!

Imprezowy weekend w najmłodszej dzielnicy Krakowa

17. URZĘDOWY PODRĘCZNIK TELEADRESOWY

ZIELONY KRAKÓW

21. Zielony Kraków

O parkach, spacerach i projektach

str. 11

KULTURA

22. Partnerski Lwów z Flagą Honorową Rady Europy

Prezydent Krakowa z wizytą we Lwowie

23. Sinfonietta Cracovia ma już 25 lat!

Rozmowa z Jurkiem Dybałem, dyrektorem Sinfonietty Cracovii

24. Zaproszenia na wydarzenia

DLA SENIORÓW

25. Działajmy razem

O projektach opartych na współpracy pokoleń

26. Targi nie tylko dla seniorów

Warto zarezerwować czas 27 i 28 września

26. „Senior za kierownicą” – bezpłatne warsztaty

Ważne dla bezpieczeństwa na drogach

RADA MIASTA KRAKOWA

27. Uniezależnić finanse samorządu

Rozmowa z Przewodniczącym Rady Miasta Krakowa Dominikiem Jaśkowcem

28. Kalendarium Rady Miasta Krakowa

29. Nagroda Vincenza dla węgierskiego profesora

O przyznawanej na Forum Ekonomicznym w Krynicy nagrodzie Rady Miasta Krakowa

30. Kontrole palenisk – podejście indywidualne

Zakaz palenia paliwami stałymi w praktyce na posiedzeniu Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza

31. Dawać możliwości, pokazywać rozwiązania

Rozmowa z radnym Łukaszem Sękiem

HISTORIA

32. Rocznicą z gatunku mniejszych

Święto Jamy Michalika

33. Kalendarium krakowskie

34. Ogłoszenia

Kraków

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Komunikacji Społecznej, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 154, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska; sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk

Współpracownicy: Michał Kozioł, Jan Machowski, Tadeusz Mordarski, Małgorzata Stuch, Joanna Korta, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz, Ryszard Kozik

Zdjęcia: Bogusław Świerzowski, Wiesław Majka. Okładka: fot. Bogusław Świerzowski

Projekt graficzny: Pro Art Studio. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio

Druk: Drukarnia Leyko Sp. z o.o. Nakład: 45 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i wprowadzania zmian do nadesłanych tekstów. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórkim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w krakowskich szpitalach, siedzibach jednostek miejskich, Punktach Obsługi Mieszkańca (CH Bonarka, CH Bronowice, CH Serenada), w Punktach Sprzedaży Biletów MPK (ul. Podwale 3/5, św. Wawrzyńca 13, przy Dworcu Głównym Wschód), przychodniach, Centrach Aktywności Seniorów i bibliotekach.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: ul. Bałuckiego 17 / Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Beskidzka 28, ul. Kalwaryjska 42, ul. Powstańców 34C, ul. Misiotka 1, ul. Jerzmanowskiego 12 (Biedronka), ul. Nowohucka 52 (SELGROS), ul. Pawia (Galeria Krakowska), ul. Ćwiklińskiej 12 (Carrefour – przejście), ul. Balicka 18, ul. Opolska 100 (VINCI), ul. Lubicz L2, Stawowa 61 (Galeria Bronowice, parter), ul. Pawia 5A (Dworzec PKP), al. Pokoju 67 (M1), al. Pokoju 33, Komandosów 8, al. Bora Komorowskiego 41 (Serenada).

W dniu ukazania się numeru, w godzinach porannych, dwutygodnik rozdawany jest na rondach Grunwaldzkim, Mogiłskim, Matecznego, Kocmyrzowskim, na skrzyżowaniach Kobierzyńska / Grota-Roweckiego, Królewska / al. Mickiewicza, al. Stowackiego / Prądnicka, na pętli tramwajowej Krowodrza Górka oraz pod Teatrem Bagatela.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się **25 września**.

Fot. Bogusław Świerzowski

Wspólnie walczymy ze smogiem

Już dwie minuty po północy, 1 września, czyli z chwilą wprowadzenia zakazu palenia węglem i drewnem w Krakowie, straż miejska została poinformowana o podejrzanym dymie unoszącym się z kominów. Interwencyjny patrol pojawił się pod wskazanym adresem, a właściciel nieruchomości będzie się teraz tłumaczył przed sądem. Ten przykład potwierdza kilka kwestii. Najważniejsza to ta, że krakowianie doskonale wiedzą o wprowadzonym zakazie. Kampanie informacyjne skierowane do mieszkańców przyniosły efekt i według naszych badań aż 96,6 proc. respondentów słyszało o przepisach antysmogowych. Dla krakowian czyste powietrze to jedna z najważniejszych spraw. Dlatego świadomi wprowadzonego zakazu, będą pomagać w tropieniu gryzącego dymu wydobywającego się z kominów. I ten fakt nie ma nic wspólnego z pospolitym „donoszeniem” na sąsiada. Tylko tak możemy skutecznie powalczyć o czyste powietrze.

W Krakowie pozostaje jeszcze do likwidacji ok. 4 tys. pieców węglowych w blisko 2,5 tys. domach i kamienicach. Ich właściciele z różnych powodów nie wymienili nieekologicznych palenisk. Jedną z grup to osoby, które pomimo 100-procentowej dotacji przy wymianie nie były zainteresowane pomocą i nadal planują używać węglowych palenisk. Trudno racjonalnie wytłumaczyć i skomentować te przypadki. Do skutecznej walki z osobami łamiącymi

zakaz Kraków ma do dyspozycji wyszkolonych ludzi, drony, kamery termowizyjne i monitory pyłu zawieszonego. Podejrzane przypadki można zgłaszać poprzez aplikację mobilną Powietrze Kraków. Jest ona przystosowana do telefonów z systemem Android i iOS. Wystarczy wejść w zakładkę „raportuj”, zrobić zdjęcie i wysłać. Fotografia z namiarami GPS trafi bezpośrednio do straży miejskiej i będzie podstawą do interwencji. Aplikacja posiada także moduł wyświetlający dane o stężeniach PM10, PM2,5 i NO2. Za pomocą powiadomień push informuje także o wprowadzonych stopniach zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza i wprowadzonej darmowej komunikacji. Warto tę aplikację mieć w telefonie! W przypadku dostrzeżenia podejrzanego dymu, straż miejską można powiadomić poprzez telefon alarmowy 986.

Maciej Grzyb
zastępca dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej
Urzędu Miasta Krakowa

 Kraków

 MOCAK

NOWE WYSTAWY KOLEKCJI MOCAK-U

DESIGN SYMBOLICZNY

RUCH JAKO MATERIA SZTUKI

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
ZAPRASZA

SINFONIETTA CRACOVIA

SC | **GWIAZDY**
Z SINFONIETTĄ

2019
18 IX
19.00

Rafael PAYARE
Honorowy Dyrygent Gościnny

ICE KRAKÓW | UL. MARII KONOPNICKIEJ 17

BILETY: TICKETMASTER.PL, EVENTIM.PL, INFOKRAKÓW

SC | **WIELKA GALA**
JUBILEUSZOWA

2019
9 XI
19.00

Martin GRUBINGER perkusja
Jurek DYBAŁ dyrygent

ICE KRAKÓW | UL. MARII KONOPNICKIEJ 17

BILETY: TICKETMASTER.PL, EVENTIM.PL, INFOKRAKÓW

ORKIESTRA STOŁECZNEGO KRÓLEWSKIEGO MIASTA KRAKOWA SINFONIETTA CRACOVIA — INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Examin z pamiętania

W jaki sposób ocalić to miejsce od zapomnienia? / fot. Jan Graczyński

16 września odbędzie się spotkanie poświęcone układowi komunikacyjnemu wokół terenu Muzeum – Miejsca Pamięci, które ma powstać na terenie byłego obozu KL Plaszow. Będzie to kolejna okazja, aby porozmawiać o tym, w jaki sposób ocalić od zapomnienia i zadbać o miejsce śmierci kilku tysięcy Żydów i Polaków, w tym wielu krakowian, którzy ginęli tu z rąk niemieckich okupantów w latach 1942–1945.

Joanna Korta

Trwające konsultacje dotyczące powstania Muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow w Krakowie są okazją, by wypracować akceptowany przez większość mieszkańców i instytucji konsensus, który pozwoli godnie upamiętnić tragiczną historię. Jej niemyym świadkiem nadal pozostaje blisko 40 ha terenu wpisanego w 2002 r. do Rejestru Zabytków Województwa

Małopolskiego. Dziś na obszarze byłego obozu znajdują się trzy masowe mogiły, dwa cmentarze żydowskie i relikty infrastruktury obozowej. Niestety, wokół tematu przyszłego Muzeum narosło wiele nieporozumień i niepotrzebnych emocji. Pojawiają się głosy, że chodzi o stworzenie kolejnej „atrakcji turystycznej”, uniemożliwienie krakowianom swobodnego korzystania z tego terenu czy stawianie betonowych ogrodzeń i wycinkę zieleni. Jak jest naprawdę?

Symboliczna granica

Temat zagospodarowania terenu po dawnym obozie KL Plaszow nie jest nowy. W 2007 r. na zlecenie władz miasta, po przeprowadzeniu konkursu, grupa projektowa GPP Proxima pod kierownictwem Borysa Czarakcziewa przygotowała projekt budowlany. Ponieważ zaproponowane rozwiązania budziły sprzeciw wielu osób i środowisk, nie przystąpiono do realizacji tego planu.

W 2017 r. decyzją prezydenta Miasta Krakowa powołano Radę Społeczną ds. utworzenia muzeum – Miejsca Pamięci KL Plaszow, złożoną z przedstawicieli instytucji muzealnych, uczelni, środowisk żydowskich, krakowskiego samorządu i organizacji społecznych z terenu Podgórze. Ówczesnemu Muzeum Historycznemu Miasta Krakowa powierzono zadanie przygotowania projektu obejmującego teren Miejsca Pamięci i wystawy stałej w mającym powstać budynku Memoriału i niszczącym dziś Szarym Domu.

Za etap projektowy odpowiada obecnie Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie, ale w przyszłości realizacją wypracowanych rozwiązań zajmie się nowa instytucja kultury, która powstanie w 2020 r. Powoła ją Miasto Kraków wraz z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Aktualnie trwają prace nad jej statutem.

W ubiegłym roku ZIM uzyskał zamienne pozwolenie budowlane, a pierwotna wersja projektu została mocno zmodyfikowana. Usunięto z niej m.in. odtworzenie obrysu więziennych baraków i ich oświetlenie, a także kładkę. – Teren KL Plaszow pozostanie w niezmienionej formie, ale będzie oznaczony. Chodzi tylko o wizualne, symboliczne poprowadzenie granicy byłego obozu, tak aby po jej przekroczeniu nikt nie miał wątpliwości, w jakim miejscu się znalazł – zaznacza Elwira Korszla z ZIM.

Co w projekcie?

Projektanci proponują wygradzenie terenu w postaci zmiennej wysokości płaskowników rozstawionych w różnej odległości od siebie, tak aby nie ograniczać nikomu – w tym także migrującym zwierzętom – wejścia na ten teren. Z wyjątkiem miejsc szczególnie niebezpiecznych wygradzenie będzie transparentne, a jego forma i materiał są nadal przedmiotem uzgodnień. Mała architektura, która pojawi się na terenie miejsca pamięci, również podlega konsultacjom. Wszystkie propozycje zostaną ustalone z konserwatorem zabytków na etapie tworzenia projektu wykonawczego. ZIM chciałby także wymienić nawierzchnię istniejących alejek. – Nie zmieniamy lokalizacji punktów, w których można na ten teren wejść lub gdzie można go opuścić. Zastanawiamy się nad sposobem oznaczenia granic cmentarzy i miejsc straceń oraz umieszczenia informacji o istotnych lokalizacjach związanych z historią dawnego obozu – mówi przedstawicielka ZIM i dodaje, że na terenie wpisanym do rejestru zabytków nie będzie prowadzona wycinka drzew, a jedynie bieżąca pielęgnacja istniejącej zieleni. Tylko 3,13 ha położone od strony ul. Kamieńskiego, już poza terenem wpisanym do rejestru zabytków, będzie częściowo podlegało działaniom inwestycyjnym. Na ośmiu arach powstanie budynek ▶

► Memoriału oraz droga dojazdowa, a także parking dla 6 autobusów i 40 samochodów. Memoriał będzie właściwie niezauważalny. Widoczna będzie tylko jedna elewacja frontowa – północna, reszta zostanie ukryta pod ziemią. Dach i pozostałe elewacje zostaną obsypane gruntem, obsiane trawą i obsadzone krzewami. Wewnątrz budynku znajdzie się sala ekspozycyjna, z której wyjście na teren poobozowy prowadzić będzie przez tunel pod ul. Swoszowicką. W Memoriale przewidziano także biura i przestrzeń związaną z obsługą zwiedzających. Budynek przyszłego Memoriału otacza dziś zieleń i tak będzie nadal, a od mieszkańców zależy, czy przybierze ona postać parku miejskiego, czy pozostanie w takim stanie jak obecnie. Planowany parking od strony ul. Kamieńskiego w zamyśle projektantów ma uspokoić ruch kołowy w okolicach Szarego Domu i ul. Jerozolimskiej oraz skierować autobusy i grupy zorganizowane od strony ul. Kamieńskiego.

– Na Szary Dom nie mamy jeszcze projektu budowlanego, bo sam budynek jest wyłączony z pozwolenia na budowę, jakie posiadamy. Trwają dyskusje, jak powinien wyglądać i na co się zgodzi konserwator, ponieważ rzeczoznawcy ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych wymagają od nas wybudowania zewnętrznej klatki schodowej – mówi Elwira Korszla. W Szarym Domu miałyby się znaleźć ekspozycja prezentująca historię obozu poprzez spersonalizowane losy jego ofiar. Ostatnim elementem upamiętnienia mogłoby być w przyszłości Centrum Edukacyjne w miejscu niszczonego dziś obiektu w rejonie ul. Jerozolimskiej, którego rolę również byłoby kierowanie ruchem indywidualnych odwiedzających.

Konsultacje społeczne potrwać do 20 grudnia. Kolejnymi krokami będą projekt wykonawczy, uzyskanie zgody miejskiego

Na kolejnych spotkaniach z mieszkańcami omawiane będą kwestie obsługi komunikacyjnej i dojazdu (16 września), zieleni (21 października), ruchu zwiedzających (18 listopada) oraz zagadnienia związane z prawną ochroną miejsc pamięci (16 grudnia). Spotkania odbędą się w Muzeum Podgórze ul. Powstańców Wielkopolskich 1 / ul. Limanowskiego 51, w godz. od 17.30 do 19.30. Więcej informacji o innych formach konsultacji na stronie dialoguj.pl.

konserwatora zabytków i kosztorys. Realizacją inwestycji zajmie się już nowa instytucja kultury.

Autentyzm i bezpłatny wstęp

Michał Niezabitowski, dyrektor Muzeum Krakowa przypomina, że przez wiele lat pamięć o KL Płaszow była wypierana i z tego powodu nie została jednoznacznie śladu w tkance miejskiej. Jedynym powszechnie identyfikowanym i mówiącym o przeszłości miejsca znakiem jest postawiony w 1964 r. pomnik Ofiar Faszyzmu według projektu Witolda Cęckiewicza. – Naszym celem jest wprowadzenie czytelnego, ale subtelnego oznakowania terenu obozu, które musi przybrać formę materialną. Takie inicjatywy w przeszłości już były. Mam nadzieję, że teraz wszyscy dojrzelśmy do tego, aby tę ideę zrealizować – przekonuje dyrektor.

Od 2016 r. Muzeum Krakowa prowadzi na tym terenie badania archeologiczne. Podczas prac zbadano pozostałości budynków – baraku, ambulatorium, piekarni, magazynu żywnościowego w części gospodarczej, a także warsztatów metalowych, drukarni i piarni w sektorze przemysłowym. Odkryto liczne pozostałości obozowej architektury i tysiące przedmiotów, w tym także rzeczy osobiste więźniów – części zegarków, ołówki, szczoteczki do zębów, naczynia, sztuczki, plakietki z gwiazdą Dawida.

Autentyzm, oznaczenie, informacja i edukacja to – zdaniem dyrektora – cztery słowa kluczowe, za pomocą których można opisać proponowaną formę upamiętnienia. – Nikt nie chce rekonstruować baraków, ingerować w teren, ograniczać dostępu do niego czy go grodzić – przekonuje dyrektor Niezabitowski. Muzeum także zależy na dyskretnej, ale czytelnych tablicach np. w miejscach ruin domu przedpogrzebowego, baraków czy placu apelowego. Teren byłego obozu będzie można nadal nieodpłatnie zwiedzać samodzielnie, a informacji o historii tego miejsca dostarczą wspomniane tablice oraz kody QR. Rozszerzeniem informacji zawartych na tablicach będą aplikacje internetowe, a najpełniejszą formą wizyty w miejscu pamięci stanie się oprowadzanie z przewodnikiem – edukatorem.

– Dziś teren obozu to przestrzeń nieuporządkowana, niezdefiniowana, która często bywa wykorzystywana jako miejsce rekreacji. Proponowane upamiętnienie wymusi zmianę pewnych zachowań. Obóz przestanie być terenem neutralnym, wielu rzeczy nie będzie już wypadło tu robić, bo chyba każdy wie, czego nie wolno na cmentarzu – podsumowuje Niezabitowski i przypomina, że ciągle żyją osoby, którym udało się przeżyć piekło obozu, albo ich potomkowie. – Co muszą czuć na widok sesji fotograficznych i rodzinnych biesiad odbywających się w miejscu, gdzie w czasie wojny panował taki strach i upodlenie? – pyta dyrektor Muzeum.

Dawny obóz jest częścią opowiadającej o II wojnie światowej Trasy Pamięci Muzeum Krakowa, w skład której wchodzi również Fabryka Emalia Oskara Schindlera, Apteka pod Ortem i Ulica Pomorska, dawna siedziba gestapo.

wizualizacja: archiwum ZIM

fot. archiwum prywatne

Ryszard Kotarba

historyk w krakowskim Oddziale Instytutu Pamięci Narodowej, autor wielu publikacji, m.in. „Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945”, Warszawa-Kraków 2009

Niemcy świadek zbrodni

O KL Płaszów z historykiem Ryszardem Kotarbą rozmawia Joanna Korta.

Nie sposób mówić o KL Płaszów, pomijając temat getta, które funkcjonowało w wydzielonej części Podgórze...

Ryszard Kotarba: KL Płaszów powstał na bazie żydowskiego getta, był jego „przedłużeniem”. U progu wojny w Krakowie mieszkało 60 tys. Żydów, co stanowiło jedną czwartą mieszkańców. Ponad 90 proc. z nich zginęło w czasie Holocaustu. Niemcy nie chcieli Żydów w mieście, dlatego od połowy 1940 r. masowo ich wysiedlano – najpierw dobrowolnie, potem już pod przymusem. Żydzi tłumili się, że jeśli będą pilnie pracować i wykonywać polecenia, uda im się przeżyć. A potem nastął rok 1942, kiedy to w czerwcu i październiku na terenie Krakowa przeprowadzono dwie wielkie akcje deportacji ludności żydowskiej do ośrodków zagłady. W mieście mieli zostać tylko ci zdolni do pracy, zwłaszcza w zakładach zbrojeniowych i placówkach wojskowych.

Wtedy też zapadła decyzja, by pozostałych Żydów skoncentrować w Płaszowie?

RK: Tak, w październiku 1942 r. mieli zostać przeniesieni do baraków, co było mglistą zapowiedzią tego, co w krótkim czasie powstało na terenie dwóch cmentarzy żydowskich w Woli Duchackiej. Pod koniec 1942 r. zaczęto stawiać pierwsze baraki, a już w styczniu osadzono tam ok. 2 tys. ludzi. W początkowym okresie funkcjonował tu obóz pracy przymusowej. Warunki bytowe były okropne. SS nie liczyło się z niczym, nawet nie prowadzono statystyk, ilu Żydów zmarło z wycieńczenia, a ilu zabito. Elitę obozową stanowili ludzie wykształceni, którzy z przymusu budowali to swoiste „miasto” dla swoich współpracowników. Funkcjonowanie obozu – działanie służby zdrowia czy wyspecjalizowanych grup roboczych – zorganizowano bardzo sprawnie. W szczytowym okresie, łącznie z podobozami, w Płaszowie przebywało nawet 25 tys. więźniów. W styczniu 1944 r. obóz przekształcono w koncentracyjny. Paradoksalnie więźniowie odczuli poprawę warunków, bo zaczęły obowiązywać normy jak we wszystkich kacetach w Rzeszy. Skończyły się np. masowe egzekucje pod byle pretekstem, ale w ostatecznym rozrachunku finał był straszny.

Krótką historią KL Płaszów to nie tylko zakończenie losów Żydów, którzy mieszkali w tym mieście od wieków...

RK: W obozie ginęli nie tylko żydowscy więźniowie, ale także aresztowani ludzie „z miasta” – Polacy. Ponieważ zwłoki palono, a popioły potem rozsypywano na terenie obozu, zwożono tu także ciała osób, które rozstrzelano np. w czasie egzekucji ulicznych poza obozem. W KL Płaszów zginęło ok. 5 tys. Żydów i Polaków, lecz na jego terenie pozostały szczątki nawet 8–10 tys. osób. Ale skala cierpienia to nie tylko liczba zabitych. Pamiętnego 14 maja 1944 r. wystano do Auschwitz i zagazowano 2 tys. osób, w tym prawie wszystkie żydowskie dzieci. Jak zmierzyć skalę rozpacz i bólu rodziców, którzy wiedzieli, że ich synowie i córki jadą na śmierć? W 1944 r. przystąpiono do stopniowej likwidacji obozu, zacierania śladów zbrodni i ewakuacji więźniów. Dzięki temu, że część więźniów ocalała, mamy relacje i świadectwa o obozowych zbrodniach i realiach życia.

Jak pogodzić dramatyczną historię z potrzebami i argumentami osób, które żyją nieopodal tego miejsca obecnie?

RK: Nie jest to łatwe i wymaga zrozumienia, że miejsce to już na zawsze pozostanie niemym świadkiem dramatycznej historii kilku tysięcy ludzi, którym należy się szacunek i nasza pamięć. Ubolewam, że tak tragiczna historia nie jest dostatecznie albo w ogóle znana. Mamy wspólny obowiązek pamiętania, że KL Płaszów był dla wielu krakowian miejscem kaźni i dopełnieniem straszliwego losu.

Miejsce to już na zawsze pozostanie niemym świadkiem dramatycznej historii kilku tysięcy ludzi, którym należy się szacunek i nasza pamięć. Ubolewam, że tak tragiczna historia nie jest dostatecznie albo w ogóle znana. Mamy wspólny obowiązek pamiętania, że KL Płaszów był dla wielu krakowian miejscem kaźni i dopełnieniem straszliwego losu.

Kraków wspiera najlepszych uczniów

W tym roku po raz pierwszy od lat odbył się egzamin ósmoklasisty. Krakowscy uczniowie sprościli temu wyzwaniu, a wśród nich znaleźli się tacy, którzy osiągnęli najwyższe możliwe wyniki – 100 proc. z każdego przedmiotu. Z myślą o nich Miasto Kraków zdecydowało się na włączenie do Krakowskiego Programu Wspierania Uzdolnionych Uczniów nagrody Ósmoklasista 100%. To jednak nie jedyna nowość, na którą mogą liczyć w Krakowie zdolni uczniowie.

Tomasz Kobylański

Nagroda Ósmoklasista 100%, przyznawana w tym roku po raz pierwszy, może trafić do absolwentów szkół podstawowych, którzy z każdego zdawanego na egzaminie ósmoklasisty przedmiotu uzyskali maksymalny wynik, czyli 100 proc. To właśnie oni mogą otrzymać nagrody pieniężne w wysokości 1 tys. zł, a zgłoszenia do nagrody będą mogli dokonać dyrektorzy lub rodzice. Spore zmiany zaszczyły również w przyznawanej już we wcześniejszych latach nagrodzie Matura 100%. Do tej pory uczniowie, którzy na egzaminie maturalnym osiągnęli stuprocentowy wynik (z każdego zdawanego przedmiotu, zarówno w części ustnej,

Kalendarz roku szkolnego 2019/2020

- 23 grudnia 2019 – 1 stycznia 2020 r.: zimowa przerwa świąteczna

- 27 stycznia – 9 lutego: ferie zimowe

- 9–14 kwietnia: wiosenna przerwa świąteczna

- 21–23 kwietnia: egzamin ósmoklasisty

- 4 maja: rozpoczęcie egzaminów maturalnych

- 26 czerwca: zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych

Dni wolne od nauki: 14 października (poniedziałek),

1 listopada (piątek), 11 listopada (poniedziałek), 6 stycznia

(poniedziałek), 1 maja (piątek), 11 czerwca (czwartek).

jak i pisemnej), mogli liczyć na nagrodę w wysokości 1 tys. zł. Ponieważ osiągnięcie takiego rezultatu na maturze to nie lada wyczyn i do tej pory udało się to niewielu, krakowski samorząd postanowił zwiększyć kwotę nagrody z 1 tys. do 10 tys. zł!

Warto wspomnieć, że Krakowski Program Wspierania Uzdolnionych Uczniów przewiduje również inne formy nagradzania i motywowania uczniów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce. Są to m.in. Laur Olimpijski, Nagroda Edukacyjna Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, Stypendium Prezydenta Miasta Krakowa im. Juliusza Lea, List Gratulacyjny, dofinansowanie obozów naukowych oraz nagrody związane z reprezentowaniem Polski w olimpiadach międzynarodowych.

TAURON
ARENA KRAKÓW

2. WIELKA LEKCJA EKOLOGII

7.10.2019, GODZ. 10⁰⁰ – 15³⁰

☞ Panele wykładowe ☞ Prezentacja pojazdów ekologicznych ☞ Pokazy edukacyjne

☞ Wyjścia do Lamusowni, Ekospalarni, Ogrodu Doświadczeń ☞ Zwiedzanie Areny

NA WYBRANE AKTYWNOŚCI – ZAPISY ONLINE!

WSTĘP WOLNY

Więcej informacji na:
www.tauronarenakrakow.pl

Rok szkolny 2019/2020 rozpoczęty! / Fot. Bogusław Świerzowski

Małgorzata Tabaszewska

Nowy rok szkolny w krakowskich szkołach rozpoczął ponad 135 tys. uczniów. W zdobywaniu wiedzy i wszechstronnym rozwoju wspiera ich ponad 12 tys. nauczycieli. Kraków sprostał największemu wyzwaniu, jakim było zorganizowanie nauki w szkołach ponadpodstawowych. Pomimo trwającej reformy oświaty i tzw. podwójnego rocznika uczniowie nie będą kończyć lekcji późnym wieczorem.

Po pierwszym dzwonku

Miasto Kraków zrobiło wszystko, aby zapobiec negatywnym skutkom reformy oświaty, przeznaczając m.in. dodatkowe środki na wynajem pomieszczeń (w dziewięciu krakowskich szkołach podstawowych zajęcia będą prowadzone w dodatkowych budynkach) czy zakup wyposażenia szkół. Dzięki tym działaniom krakowscy uczniowie nie będą się uczyć w systemie dwuzmianowym.

Jedna czy dwie zmiany?

Jak wynika z informacji przekazanych przez dyrektorów najbardziej popularnych szkół, zaledwie w pojedynczych przypadkach zajęcia kończą się w okolicach godz. 17.00–19.00. Wśród zajęć odbywających się wieczorem przeważają takie lekcje jak wychowanie fizyczne, religia czy informatyka. Są to w dużej mierze dodatkowe zajęcia, które zazwyczaj odbywają się popołudniami, a więc np. treningi w klasach sportowych. Natomiast w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lekcje będą odbywać się w podobnych godzinach jak w latach poprzednich, co jest związane z koniecznością nauczania przedmiotów zawodowych w pracowniach szkolnych.

Sytuacja ta może się jeszcze poprawić, gdyż plany lekcji wciąż są modyfikowane. Do zmian może dojść chociażby w przypadku zatrudnienia dodatkowych nauczycieli. Przypomnijmy, że szkoły pracują w systemie dwuzmianowym wówczas, gdy liczba oddziałów klasowych jest dwukrotnie większa niż liczba pomieszczeń do nauki. Dwuzmianowości nie należy jednak mylić

Istotnym wyzwaniem dla samorządu są też podwyżki pensji nauczycielskich. Z początkiem stycznia 2019 r. wynagrodzenia zasadnicze nauczycieli wzrosły o 5 proc., co w skali roku dało zwiększenie wydatków o ok. 55 mln zł. Pieniądze te były wypłacane przez Miasto z własnych środków.

z godzinami pracy szkoły (świetlice funkcjonują w godz. 7.00–17.00, natomiast zajęcia dodatkowe czy pozalekcyjne są organizowane nawet do godz. 19.00).

Środki na edukację

Istotnym wyzwaniem dla samorządu są też podwyżki pensji nauczycielskich. Z początkiem stycznia 2019 r. wynagrodzenia zasadnicze nauczycieli wzrosły o 5 proc., co w skali roku dało zwiększenie wydatków o ok. 55 mln zł. Pieniądze te były wypłacane przez Miasto z własnych środków. Obiecane przez rząd podwyżki w wysokości 9,6 proc. i dodatkowe świadczenia, które mają zostać wypłacone od 1 września 2019 r., to dla Miasta dodatkowy wydatek rzędu ok. 23,3 mln zł. Do miejskiej kasy wciąż nie wpłynęły środki na ten cel (zwiększona subwencja na wyższe wynagrodzenia), a na tegoroczne podwyżki potrzeba w sumie 78 mln zł.

Gmina Miejska Kraków co roku dopłaca coraz więcej własnych środków do zadań oświatowych, a na same tylko pensje nauczycieli przeznaczają 770 mln zł. W 2018 r. subwencja oświatowa na wykonanie zadań objętych subwencją wyniosła 802,3 mln zł (dla porównania w 2017 r. było to 777,4 mln zł), a wydatki na wynagrodzenia i pochodne dla wszystkich pracowników zatrudnionych w samorządowych jednostkach oświatowych objętych subwencją wyniosły 802,5 mln zł (w 2017 r. 743,6 mln zł). Natomiast wszystkie wydatki bieżące na zadania objęte subwencją w 2018 r. wyniosły 1,2 mld zł (1,1 mld zł w 2017 r.). Oznacza to, że tylko w minionym roku Gmina Miejska Kraków do edukacji dopłaciła ponad 43 proc., czyli 661 mln zł. Rok wcześniej, w 2017 r., było to 564 mln zł, co stanowiło 40 proc. Do zadań objętych subwencją dopłata wyniosła prawie 34 proc. – 411,3 mln zł (w 2017 r. – 31 proc. i 346 mln zł).

Kadra

W Krakowie w przedszkolach i szkołach samorządowych zatrudnionych jest ponad 16 tys. osób, w tym ponad 12 tys. nauczycieli na 11,5 tys. etatów. W niektórych szkołach wciąż brakuje nauczycieli, a najbardziej poszukiwane są osoby uczące praktycznej nauki zawodu, języków obcych (zwłaszcza angielskiego), jak również nauczyciele wychowania przedszkolnego, pracujący w świetlicach szkolnych oraz świadczący pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

**BUDŻET
OBYWATELSKI
MIASTA
KRAKOWA****GŁOSUJ!****28.09 – 7.10
2019**Zrealizowany projekt: Zakup instrumentów dla zespołu „Krakowiak”
Edycja II – 2015www.budzet.krakow.pl

Miasto

Budżet obywatelski na ostatniej prostej

To były pracowite wakacje dla wielu jednostek Urzędu Miasta Krakowa, do których trafiło łącznie 949 projektów – 224 ogólnomiejskie i 725 dzielnicowych, złożonych przez mieszkańców w ramach tegorocznej edycji budżetu obywatelskiego. Autorzy 537 z nich mogą się już cieszyć – ich pomysły przeszły do etapu głosowania. Do 10 września na odpowiedź oczekiwali osoby, które po odrzuceniu przez urzędników ich wniosków złożyły odwołanie.

Joanna Korta

Powody odrzuceń projektów są podobne jak w latach ubiegłych. Teren przewidziany pod realizację zadania nie należy do gminy lub projekt stoi w sprzeczności z obowiązującymi w mieście planami, politykami i strategiami. Cieszy jednak zauważalny z roku na rok wzrost jakości składanych projektów. Są lepiej dopracowane, widać, że wnioskodawcy włożyli sporo trudu w ich przygotowanie i poświęcili wiele czasu na dokonanie wyceny oraz opracowanie rzetelnych opisów – mówi Mateusz Płoskonka, zastępca dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK.

Tradycyjnie lwia część złożonych pomysłów dotyczy zieleni – Zarząd Zieleni Miejskiej zaopiniował aż 270 projektów. Wśród propozycji nie zabrakło także tych z zakresu infrastruktury drogowej czy chodnikowej, kultury czy aktywizacji mieszkańców. Pełna lista wszystkich projektów dopuszczonych do głosowania znajduje się m.in. na stronie budzet.krakow.pl.

O ile rolę autorów pomysłów odegrała tylko część krakowian, to już zdecydowana większość mieszkańców może wziąć udział w nadchodzącym, kolejnym etapie, jakim jest głosowanie. To odbędzie się w dniach 28 września – 7 października. Ponieważ jedną z tegorocznych zmian w regulaminie budżetu obywatelskiego jest zniesienie granicy wieku (do tej pory głosujący musieli mieć skończone 16 lat), frekwencja powinna być wyższa niż w poprzednich latach.

Głosowanie odbywać się będzie w internecie – za pośrednictwem platformy oraz w zorganizowanych na terenie miasta punktach – na papierowych kartach do głosowania. Każdy mieszkaniec będzie mógł zagłosować tylko raz – wskazując po

Zagłosuj na projekty BO!

Głosowanie odbędzie się
w dniach 28 września –
7 października.

Od tegorocznej edycji
w głosowaniu mogą wziąć udział
wszyscy, bez względu na wiek
(do tej pory głosujący
musieli mieć skończone 16 lat).

trzy projekty ogólnomiejskie i trzy dzielnicowe. Zadania oceni w skali od 1 do 3 punktów. Przedsięwzięcia, które zdobędą łącznie największą liczbę punktów, znajdą się na liście rankingowej. Do realizacji zostaną wybrane te, które uzyskają najwyższą liczbę punktów, a ich liczba ograniczona jest przez sumę środków zaplanowanych w tegorocznym budżecie.

Przypomnijmy, że w tym roku do dyspozycji jest aż 30 mln zł – 10 mln na zadania ogólnomiejskie i 20 mln zł na dzielnicowe (tu w zależności od dzielnicy pula sięga od prawie 740 tys. do ponad 1,7 mln zł).

W ramach wszystkich edycji budżetu obywatelskiego wykonano do tej pory blisko 350 zadań, a liczba ta niebawem wzrośnie, bo realizowane są zwycięskie projekty z ubiegłego roku. Zanim jednak to się stanie, warto przypomnieć sobie, w jaki sposób zmieniło się miasto właśnie dzięki inicjatywie BO. Przekrój obywatelskich pomysłów prezentuje wystawa, której elementy zlokalizowano w 20 punktach miasta (m.in. przy Teatrze Bagatela, u zbiegu ulic Siennej i św. Krzyża, na dolnej płycie ronda Mogińskiego, na pl. Inwalidów czy przy ul. Wrocławskiej). Można ją oglądać do 16 września.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

22-25 sierpnia

- Wręczenie przedstawicielom Lwowa flagi honorowej Rady Europy oraz Targi Partnerstwa, Lwów

27 sierpnia

- Wręczenie aktów powierzeń stanowisk dyrektorom szkół i placówek oraz podziękowań dyrektorom kończącym kadencję i odchodzącym na emeryturę, Sala Obrad RMK
- Spotkanie z Łukaszem Czaplą, złotym medalistą Mistrzostw Europy w strzelaniu kulowym do ruchomej tarczy

28 sierpnia

- Spotkanie z okazji Święta Narodowego Słowacji, Willa Decjusza

29 sierpnia

- Święto Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK
- Spotkanie z nowym konsulem generalnym USA Patrickiem Słowinskim

fot. Bogusław Świerżowski

- Konferencja prasowa dotycząca przygotowania do nowego roku szkolnego 2019/2020, hol prezydencki
- Podpisanie umowy ws. rewitalizacji kamieniołomu Libana, ul. Basztowa

30 sierpnia

- Otwarcie Festiwalu Lata z Radiem, park Jordana

31 sierpnia

- Gala operetkowa, al. Róż

1 września

- Briefing antysmogowy na Pikniku Krakowskim
- 26. Festyn „Jesień Kurdwanów”, park Kurdwanowski

2 września

- Rozpoczęcie roku szkolnego w Zespole Szkół Specjalnych nr 6, ul. Ptaszyckiego

3 września

- Otwarcie wystawy z okazji 100-lecia Polskiego Komitetu Olimpijskiego „Od stu lat na olimpijskim szlaku”, pl. Nowaka-Jeziorańskiego

Więcej wydarzeń miejskich oraz fotorelacji znajdziesz w OTO FOTOKRONICE Miasta Krakowa: krakow.pl/otofotokronika

Okienka Życia szansą dla niechcianych pupili

„Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę” – mówi Art. 1 Ustawy o ochronie zwierząt.

Agnieszka Mydtowska

Mimo że większość mieszkańców naszego miasta dba ze szczególną troską o czworonożnych przyjaciół, wciąż zdarzają się przypadki porzucania zwierząt, które skazywane są przez to na tułaczkę, choroby i śmierć.

Zdarza się czasem, że to nagła, trudna sytuacja czy choroba opiekuna są powodem smutnego losu psa lub kota. Niestety wciąż spotykamy się z przypadkami porzucenia zwierzęcia, bo stało się po prostu niechcianym prezentem lub przeszkodą w wyjeździe na wakacje. Niezależnie od sytuacji zwierzę wymaga naszego szacunku i pomocy, stąd apel do mieszkańców niemogących dłużej opiekować się swoim pupilem o podarowanie mu szansy na nowy dom. Można to zrobić np. przez oddanie go do „okienka życia”.

W Krakowie właśnie uruchomiono kolejne dwa punkty (poza funkcjonującym od paru lat Okienkiem Życia w siedzibie KTOZ, ul. Floriańska 53), w których można pozostawić niechcianego psa lub kota. W tych miejscach zwierzę otrzyma fachową opiekę do czasu odebrania przez schronisko:

- Klinika weterynaryjna ARKA, ul. Chłopska 2a, Kraków – przyjmuje zwierzęta przez całą dobę;
- Hotel dla psów SZARIKTON, ul. Łużycka 111a (wjazd od ul. Bochenka), Kraków – przyjmuje zwierzęta w godzinach pracy hotelu.

Każdy, kto z jakichś powodów musi oddać psa lub kota, może przyprowadzić zwierzę do Okienka Życia zupełnie anonimowo, zadzwonić na telefon lub domofon, a następnie oddać je pracownikowi. Oddający psa lub kota zostanie poproszony o dobrowolne wypełnienie anonimowego formularza wraz z krótką informacją o zwierzęciu, co ułatwi dalszą opiekę oraz adopcję. Następnie zwierzę zostanie przekazane Krakowskiemu Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt przy ul. Rybnej.

Pamiętajmy jednak, że inicjatywa Okienek Życia skierowana jest wyłącznie do właścicieli psów i kotów (inne zwierzęta nie są przyjmowane), którzy z uzasadnionych powodów nie mogą lub nie chcą się nimi zajmować. Okienka Życia nie są przeznaczone dla znalezionych rannych lub chorych psów i kotów, które powinny trafić bezpośrednio do schroniska.

Inicjatywa Okienek Życia jest szansą na lepsze życie dla naszych czworonożnych przyjaciół.

Przypomnijmy, że porzucenie zwierzęcia bez zapewnienia mu opieki jest przestępstwem, za które grozi kara pozbawienia wolności – art. 35 ust. 1a Ustawy o ochronie zwierząt.

fot. archiwum prywatne

NH kwadrat

Dajcie się uwieść Nowej Hucie

Wędruję po Nowej Hucie od 48 lat (zabrzmiało groźnie, wiem), a moje prywatne perspektywy wciąż się zmieniają. Która Huta jest mi najbliższa? Ta widziana z dziewiątego piętra na Kościuszkowskim, z trzeciego na Kombatantów, z parterów Słonecznego i Zgody czy z pierwszego piętra na Kalinowym? Nie rozstrzygnę tego oczywiście. Każdy widok, każda perspektywa miała swoje plusy i minusy, z każdą wiązą się wspomnienia – zarówno te dobre, jak i złe (choć te drugie na szczęście z czasem wypieramy).

Zerkam też na Hutę z lotu ptaka. Mam lęk wysokości, więc nie biegam po dachach jak Grześ Ziemiański, nie robię też zdjęć z drona jak Tom Rollauer. Ale dzięki nim i tę perspektywę dorzucam do tych moich, prywatnych, zaokiennych, ulubionych. Mam nadzieję, że autorzy się nie obrażą. I jeszcze jedna perspektywa, a raczej wiele różnych, z czasów, których nie pamiętam, ze zdjęć Hermanowicza, Kosieradzkiego, Pentala, Makarewicza, Podleckiego...

Co takiego wyróżnia Hutę, co sprawia, że jest ona tak wyjątkowa (bo moim zdaniem jest) – z jakiegokolwiek perspektywy by na nią spojrzeć? Zastanawialiśmy się nad tym wielokrotnie, pracując nad scenariuszem wystawy stałej w Muzeum Nowej Huty i jej programem. Powtarzam sobie to pytanie, patrząc na zdjęcia i wspominając moje domowe widoki.

Energia – to najlepsze podsumowanie naszych rozmów. I ludzie, którzy są jej nosicielami. Wśród nich znajdują się młodzi ludzie próbujący wykorzystać renesans łodziarni w Nowej Hucie, aktywna seniorka, zachęcająca koleżanki do głosowania na swój projekt zgłoszony do budżetu obywatelskiego albo wolontariusze pracujący z dziećmi na ulicach. Wędrując po nowohuckich dzielnicach, mijacie ich, zazwyczaj nie zauważając, a to oni są najważniejsi i sprawiają, że Huta jest niezwykła.

Piszę to wszystko po trochu dla siebie, urodzinowo (tak, tak, jestem Panną, życzeń składać nie musicie), ale też w kontekście projektu „Zajrzyj do Huty”*. To zagłądanie chętnie przeniósłbym jednak na nieco wyższy poziom. Bo zagłądanie jest miłe („Będziesz w pobliżu, to zagłądaj, wpadnij do mnie” – mówimy), ale wydaje się dość pośpieszne. A mnie marzyłoby się poznawanie Huty, wstuchiwanie się w nowohucką duszę (wiem, że ostro pojechałem), szukanie nowohuckich pod- i nadtekstów.

Więc kiedy po raz kolejny Zajrzyjcie do Huty, postarajcie się poszukać własnej perspektywy, zatrzymajcie się na chwilę, nie pędźcie od atrakcji do atrakcji (zarezerwujcie sobie tyle czasu, żeby zdążyć je zobaczyć), lecz porozmawiajcie z paniami siedzącymi na ławce w parku Ratuszowym albo pokibicujcie panom grającym tam w szachy lub karty.

Bo choć perspektywy się zmieniają, Huta jak uwodziła, tak uwodzi. Dajcie się uwieść Nowej Hucie!

* O projekcie „Zajrzyj do Huty” piszemy na s. 16.

Więc kiedy po raz kolejny Zajrzyjcie do Huty, postarajcie się poszukać własnej perspektywy, zatrzymajcie się na chwilę, nie pędźcie od atrakcji do atrakcji (zarezerwujcie sobie tyle czasu, żeby zdążyć je zobaczyć), lecz porozmawiajcie z paniami siedzącymi na ławce w parku Ratuszowym albo pokibicujcie panom grającym tam w szachy lub karty.

Ryszard Kozik, z urodzenia, zamieszkania i miejsca pracy nowohucianin, były dziennikarz „Gazety Wyborczej”, pracownik Muzeum Krakowa

Literacka Nowa Huta

W tym roku Nowa Huta świętuje swoje 70-lecie. Z tej okazji Pracownia Dziedzictwa i Tożsamości Nowej Huty Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida rozpoczęła realizację projektu „Literacki przewodnik po Nowej Hucie”, w ramach którego odbywają się spacery po dzielnicy, a także zostanie wydana publikacja dr Anny Grochowskiej – autorki monografii Domu Literatów przy ul. Krupniczej 22 w Krakowie.

Agnieszka Wyrwał

Pierwszy spacer literacki po Nowej Hucie już za nami. Na kolejny, zatytułowany „Kobiety do piór! Literatura kobiet w Nowej Hucie”, zapraszamy 22 września o godz. 15.30 (start spod kopca Wandy). Uczestnicy przemierzą Nową Hutę ścieżkami kobiet pisarek i kobiet bohatererek. Udział w spacerze jest bezpłatny, ale obowiązują zapisy. Szczegóły na stronie: www.okn.edu.pl.

14 grudnia o godz. 16.00 w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida (os. Górali 5) odbędą się finał projektu i premiera „Literackiego przewodnika po Nowej Hucie”, a zarazem spotkanie z jego autorką Anną Grochowską. Nowa Huta jako szczególna dzielnica Krakowa znana jest w całej

Polsce. „Literacki przewodnik po Nowej Hucie” ukaże zatem perspektywę historyczną dzielnicy i literacko-urbanistyczne oraz społeczne i tożsamościowe konsekwencje wydarzeń historycznych po 1945 r., dotyczących tej części Krakowa. Literackie opowieści o dzielnicy złożą się na historyczny obraz Nowej Huty. Ponadto rzetelnie przedstawione tło historyczne unaocznia odbiorcy, jak dalece wydarzenia minionych czasów miały wpływ na tworzenie i przekształcanie się dzielnicy nie tylko w sferze architektoniczno-urbanistycznej, ale i tożsamościowej, literackiej, symbolicznej, mitologicznej.

Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie: www.okn.edu.pl lub pod numerem tel. 12 644-27-65 w. 20.

Festiwal „Zaklęte w Dyni”

Ósma edycja Festiwalu „Zaklęte w Dyni” odbędzie się 15 września w godz. 11.00–14.00. Tego dnia warto wybrać się na al. Róż, by podziwiać dyniowe rzeźby i najpiękniejsze okazy warzyw uprawianych na obrzeżach Krakowa, skosztować dyniowych potraw, wziąć udział w warsztatach, zabawach i konkursach.

Magdalena Smolik

W tym roku organizatorzy szykują dla krakowian m.in. warsztaty carvingowe, których uczestnicy poznają tajniki fantazyjnego ozdabiania potraw, krzyżówkę XXL „Ruszy dyńką”, warsztaty teatralne „Dyńka ze spalonego teatru” oraz liczne animacje i zajęcia plastyczne dla dzieci oraz dorosłych. Cyrkowcy z Klubu 303 nauczą chętnych chodzić na linie i szrudłach oraz pomogą spróbować swoich sił w sztuce żonglerki. Na scenie zaprezentuje się zespół baletowy Gaduły, a do wspólnej zabawy zaproszą instruktorzy fitness. Będą konkursy i degustacja dań.

Wyjątkowym gościem tegorocznej edycji ma być Pan Dynia – nowy nowohucki bohater bajek dla dzieci, wymyślony przez członków Stowarzyszenia Przyjaciół Nowej Huty. Podczas imprezy można będzie otrzymać książkę o jego przygodach oraz mapę przygód i naklejki.

Organizatorami VIII Festiwalu „Zaklęte w Dyni” są Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty i Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta. Podczas wydarzenia będzie można zapoznać się z ofertą kulturalno-oświatową 13 klubów Ośrodka Kultury na nowy rok szkolny. Szczegółowe informacje o Festiwalu oraz ofercie można znaleźć na stronie: www.zakle tewdyni.pl.

Nowa Huta czeka na gości!

Jubileuszowa – 70-lecie zobowiązuje – będzie tegoroczna edycja projektu „Zajrzyj do Huty”. Warto zarezerwować dla Nowej Huty czas w dniach 20–22 września!

Ryszard Kozik

Zaczynamy w piątek popołudniową, jubileuszową sesją w Muzeum Nowej Huty, oddziale Muzeum Krakowa, które jest głównym organizatorem wydarzenia. Porozmawiamy o genezie Nowej Huty, Hucie im. Lenina, nowohuckiej architekturze, pomniku Lenina, który stał w al. Róż, i zarządzaniu dziedzictwem kulturowym Nowej Huty.

Sesja będzie wprowadzeniem do szaleństwa spacerów, warsztatów, wycieczek, wystaw, prezentacji i koncertów, które zaplanowano na sobotę i niedzielę. Możecie zdecydować, czy wolicie zwiedzić elektrociepłownię w Łęgu (PGE Energia Ciepła SA Oddział nr 1 w Krakowie), opactwo Cystrarów i kościół św. Bartłomieja Apostoła w Mogile, Muzeum Nowej Huty, zespół dworsko-parkowy w Branicach (oddział Muzeum Archeologicznego), Teatr Ludowy, Teatr Łażnia Nowa, Ośrodek Kultury im. Cypriana Kamila Norwida (a także będące jego częściami Kino Studyjne „Sfinks”, Galerię „Huta Sztuki”, Bibliotekę, Klub Kuźnia i ARTzonę), jeden z licznych oddziałów Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta, Muzeum Czynu Zbrojnego, Dworek Jana Matejki w Krzesławicach, Młodzieżowy Dom

Kultury Fort 49 „Krzesławice”, Oczyszczalnię Ścieków „Kujawy”, filie Biblioteki Kraków, Nowohuckie Centrum Kultury (które od kilku lat zaprasza w trakcie ZDH na swój festiwal Kombinat Kultury), Szkołę Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej, Klub Złote Łabędzie i Grill MaNHattan, Rodzinny Ogród Działkowy „Wista”, Nowa Huta Rugby Klub, Stowarzyszenie Centrum B7, obiekty Hutnika Kraków, Cafe NOWA Księgarnię, a może Ogród Doświadczeń im. Stanisława Lema i Muzeum Lotnictwa Polskiego?

Możecie też wybrać się na spacer z Hutniczo-Miejskim Oddziałem PTTK w Krakowie albo Stowarzyszeniem Sieć Solidarności, skorzystać z zajęć zorganizowanych przez Fundusz Partnerstwa albo wraz z Małopolskim Stowarzyszeniem Miłośników Historii „Rawelin”, Fundacją Promocji Nowej Huty i Muzeum Nowej Huty powędrować po nowohuckich schronach.

Wszyscy wymienieni przygotowali dla was atrakcje. Dzięki spacerom poznamy m.in. Hutę kontrkulturową, kryminalną i kobiecą (w obu tych przypadkach literacko), a także jej zapomniane dziedzictwo, powędrujemy szlakiem street artu (murale

i mozaiki), śladami II wojny światowej oraz św. Brata Alberta, zwiedzimy Mistrzejowice i Bieńczyce. Dzieci po dzielnicy oprowadzi Kot Włodek i twórcy nowohuckiego przewodnika z Fundacji „Trasa dla Bobasa”. Będziemy też jeździli po Hucie na rowerach i spacerowali po łąkach nowohuckich. Wraz z Andrzejem Robakiem i nowohuckimi muzykami zastanowimy się, czy istnieje brzmienie Nowej Huty. Będą też spacerować po angielsku oraz w języku migowym. No i Wielki Konkurs Wiedzy o Nowej Hucie (w NCK).

Dzieci po dzielnicy oprowadzi Kot Włodek.

Zagramy też dla was. Muzeum Nowej Huty zaprasza na koncert Pawła Pruskiego połączony z projekcją filmu „Built to Last – Relics of Communist-era Architecture”, Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta na koncert „60. Nowa Huta. Dlaczego Nie?! Nowa Huta – miasto

Boga – koncert dziękczynny z okazji 70 lat istnienia Nowej Huty”, a NCK na koncert Katarzyny Groniec (odpłatny). Gorąco polecamy też wernisaż wystawy fotografii Joanny Urbaniec „70 twarzy na 70-lecie NH” i Quest „W siedem dni do rzeki Ren”.

A to naprawdę tylko niewielka część programu „Zajrzyj do Huty”. Cały znajdziecie na stronie www.muzeumkrakowa.pl. Na większość imprez wstęp jest wolny, ale podczas niektórych liczba miejsc jest ograniczona – rezerwacji można dokonać poprzez stronę internetową muzeum.

 Kraków

ORGANIZATORZY:
POROZUMIENIE DZIELNIC NOWOHUCKICH – DZIELNICE:
XIV CZYŻYNY, XVI BIEŃCZYCE, XVII WZGÓRZA KRZESŁAWICKIE
OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA
STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ NOWEJ HUTY

NOWA HUTA – MIASTO BOGA

KONCERT DZIEKCZYNNY ZA 70 LAT

22 WRZEŚNIA 2019 R. GODZ. 18.00 ALEJA RÓŻ

WSTĘP WOLNY!
WWW.NHDN.PL

70 lat
NOWEJ
HUTY

**60. NOWA HUTA.
DLACZEGO NIE?!**

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Przydatne telefony:

Telefon interwencyjny
tel. 12 616-80-00
godz.: 8.00-16.00

Infolinia Karty Krakowskiej
tel. 12 254-14-00
kontakt@kk.krakow.pl

Telefon dla seniora
tel. 12 417-63-58

**Całodobowy numer
informacji medycznej**
tel. 12 661-22-40

**Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej
i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego**
(wymagana wcześniejsza rejestracja telefoniczna)
tel. 12 796-420-474

Agencja Rozwoju Miasta

ul. Lema 7
31-571 Kraków
tel. 12 349-11-03

Biuro ds. Dzielnic Miasta Krakowa

pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-58-54

Biuro ds. Ewidencji Mienia

ul. Grunwaldzka 8
31-526 Kraków
tel. 12 616-96-40

Biuro ds. Podatku Vat

pl. Na Stawach 1
30-107 Kraków
tel. 12 616-99-97, 12 616-99-98

**Biuro Miejskiego
Konserwatora Zabytków**

ul. Kanonicza 24
31-002 Kraków
tel. 12 616-65-00

Biuro Nadzoru Właścicielskiego

ul. Czerwieńskiego 16
31-319 Kraków
tel. 12 616-58-94

**Biuro Przejmowania Mienia
i Rewindykacji**

ul. Basztowa 20
31-156 Kraków
tel. 12 616-97-02

Kancelaria Prezydenta

pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-13-85

Kancelaria Rady Miasta Krakowa

pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-14-03

**Wydział Architektury
i Urbanistyki**

Rynek Podgórski 1
30-533 Kraków
tel. 12 616-80-34, 12 616-80-35

**Wydział Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego**

os. Zgody 2
31-949 Kraków
tel. 12 616-89-54

Wydział Budżetu Miasta

pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-15-49, 12 616-18-22

Wydział ds. Jakości Powietrza

al. Powstania Warszawskiego 10
31-549 Kraków
tel. 12 616-94-37

Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji

pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-15-48

Wydział ds. Turystyki

pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-60-52

Wydział Edukacji

ul. Stachowicza 18
30-103 Kraków
tel. 12 616-52-00

**Wydział Egzekucji Administracyjnej
i Windykacji**

al. Powstania Warszawskiego 10
31-541 Kraków
tel. 12 616-92-00

Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców

al. Powstania Warszawskiego 10
31-541 Kraków
tel. 12 616-91-09

Wydział Finansowy
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-13-18, 12 616-17-27

Wydział Geodezji
ul. Grunwaldzka 8
31-526 Kraków
tel. 12 616-96-23, 12 616-95-87

Wydział Gospodarki Komunalnej
os. Zgody 2
31-949 Kraków
tel. 12 616-88-18

Wydział Informatyki
ul. Basztowa 20
31-156 Kraków
tel. 12 616-12-45

Wydział Komunikacji Społecznej
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-13-60

Wydział Kontroli Wewnętrznej
ul. Bracka 10
31-005 Kraków
tel. 12-616-19-36

Wydział Kształtowania Środowiska
os. Zgody 2
31-949 Kraków
tel. 12 616-88-93

Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pl. Wszystkich Świętych 11
31-004 Kraków
tel. 12 616-19-22

Wydział Miejskiego Inżyniera Ruchu
ul. Wielopole 1
31-072 Kraków
tel. 12 616-58-08

Wydział Mieszkalnictwa
ul. Wielopole 17a
31-072 Kraków
tel. 12 616-82-41, 12 616-82-42

Wydział Obsługi Urzędu
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12-616-1502

**Wydział Organizacji
i Nadzoru**
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12-616-1211, 519-533-120

**Wydział Planowania
Przestrzennego**
ul. Sarego 4
31-047 Kraków
tel. 12 616-85-42, 12 616-85-26

Wydział Podatków i Opłat
al. Powstania Warszawskiego 10
31-541 Kraków
tel. 12 616-92-95

**Wydział Polityki Społecznej
i Zdrowia**
ul. Dekerta 24
30-703 Kraków
tel. 12 616-51-19

Wydział Skarbu Miasta
ul. Kasprowicza 29
31-523 Kraków
tel. 12 616-98-44, 12 616-98-45

Wydział Sportu
al. Powstania Warszawskiego 10
31-541 Kraków
tel. 12 616-96-11

Wydział Spraw Administracyjnych
al. Powstania Warszawskiego 10
31-541 Kraków
tel. 12 616-93-20

**Wydział Strategii Planowania
i Monitorowania Inwestycji**
ul. św. Krzyża 1
31-028 Kraków
tel. 12 616-19-57

**Centrum Wspierania Inwestorów
i Innowacyjnej Gospodarki**
ul. Bracka 1
31-005 Kraków
tel. 12 616-11-28

Grodzki Urząd Pracy
ul. Wąwozowa 34
31-752 Kraków
tel. 12 686-80-00
www.gupkrakow.pl

Krakowskie Biuro Festiwalowe
ul. Wygrana 2
30-331 Kraków
tel. 12 354-25-00
www.biurofestiwalowe.pl

Krakowskie Centrum Świadczeń
ul. Stachowicza 18
30-103 Kraków
tel. 12 616-50-23, 12 616-50-01

**Krakowski Holding
Komunalny SA**
ul. Brożka 3
31-347 Kraków
tel. 12 269-15-05

Miejskie Centrum Dialogu
ul. Bracka 10
31-005 Kraków
tel. 12 616-60-40

Miejska Infrastruktura
ul. Reymonta 20
30-059 Kraków
tel. 12 341-85-51

**Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej**
ul. Józefińska 14
30-529 Kraków
tel. 12 616-54-27
www.mops.krakow.pl

**Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej SA**
al. Jana Pawła II 188
30-969 Kraków
tel. 12 646-55-33, 12 646-52-99

**Miejskie Przedsiębiorstwo
Komunikacyjne SA**
ul. Brożka 3
30-347 Kraków
tel. 12 254-10-00

**Miejskie Przedsiębiorstwo
Oczyszczania SA**
ul. Nowohucka 1
31-580 Kraków
tel. 646-22-22

**Miejskie Przedsiębiorstwo
Wodociągów i Kanalizacji SA**
ul. Senatorska 1
30-106 Kraków
tel. 12 424-23-00

Otwarty Kraków
os. Centrum C10
31-931 Kraków
tel. 12 616-78-18, 12 616-78-23

Urząd Stanu Cywilnego
ul. Lubelska 27
30-003 Kraków
tel. 12 616-55-19

Zarząd Budynków Komunalnych
ul. Czerwieńskiego 16
31-319 Kraków
tel. 12 616-61-27, 12 616-61-28
www.zbk.krakow.pl

Zarząd Cmentarzy Komunalnych
ul. Rakowicka 26
31-510 Kraków
tel. 12 619-99-00
www.zck-krakow.pl

Zarząd Dróg Miasta Krakowa
ul. Centralna 53
31-686 Kraków
tel. 12 616-70-00
www.zdmk.krakow.pl

Zarząd Infrastruktury Sportowej
ul. Sławka 10
30-633 Kraków
tel. 12 616-63-00
www.zis.krakow.pl

Zarząd Inwestycji Miejskich
ul. Reymonta 20
30-059 Kraków
tel. 12 341-85-09
www.zim.krakow.pl

Zarząd Transportu Publicznego
ul. Wielopole 1
31-072 Kraków
tel. 12 616-86-02
www.ztp.krakow.pl

Zarząd Zieleni Miejskiej
ul. Reymonta 20
30-059 Kraków
tel. 12 201-02-42

Zespół Audytu Wewnętrznego
ul. Wielopole 17a
31-072 Kraków
tel. 12 616-84-05

Geolog Powiatowy
os. Zgody 2
31-949 Kraków
tel. 12 616-88-95

Główny Architekt Miasta
ul. Bracka 1
31-005 Kraków
tel. 12 616-11-16

Inspektor Ochrony Danych
ul. Wielopole 17a
31-072 Kraków
tel. 12 616-82-91

Miejski Rzecznik Konsumentów
al. Powstania Warszawskiego 10
31-541 Kraków
tel. 12 616-92-31

Plastyk Miasta
pl. Wszystkich Świętych 11
31-004 Kraków
tel. 12 616-15-55

Trwają prace w ramach projektu Life Urbangreen

Zespół naukowców z Uniwersytetu w Mediolanie prowadzi badania nad siedmioma gatunkami drzew (kasztanowiec, topola czarna, jesion, klon zwyczajny, jarząb pospolity, sosna czarna, dąb szypułkowy) oraz jednym krzewem (dereń biały). Dzięki nim poznamy wymagania drzew, jeśli chodzi o zapotrzebowanie na wodę i światło oraz pełnione przez drzewa funkcje jak np. przechwytywanie zanieczyszczeń czy chłodzenie otaczającego powietrza. Pomiary prowadzone są w okresie wiosennym, letnim oraz jesienią. Wyniki badań pokażą, które gatunki radzą sobie w naszym mieście najlepiej, oraz dostarczą informacji na temat zabiegów pielęgnacyjnych – od podlewania po poprawę warunków glebowych. W ramach projektu rozwijana jest również platforma R3Trees ułatwiająca zarządzanie terenami zieleni. Część platformy w formie portalu internetowego oraz aplikacji będzie dostępna dla mieszkańców, którzy dzięki temu będą mogli brać aktywny udział w zarządzaniu zielenią miejską. (AM)

Spacery badawcze w Kamieniotomie Libana

zdjęcia: archiwum ZZM

Zakończyliśmy pierwszy cykl spacerów badawczych w Kamieniotomie Libana. Spotkania z krakowianami były niepowtarzalną okazją, aby z bliska przyjrzeć się pracy biologów, poznać przyrodę tego miejsca i wziąć udział w inwentaryzacji gatunków tam żyjących. Siedem wspólnych spacerów odbyło się w ramach tzw. bioblitzu, czyli krótkotrwałego badania biologicznego, mającego na celu zarejestrowanie wszystkich gatunków funkcjonujących na wyznaczonym obszarze. Uczestnicy tego projektu mieli wyjątkową okazję, by zwrócić uwagę na różnicowanie biologiczne oraz niepowtarzalność przyrody występującej w granicach miasta. Takie akcje mają również na celu uwrażliwienie na otaczającą nas przyrodę. W chwili, kiedy lepiej kogoś poznajemy, staje się nam bliższy, bardziej rozumiemy jego potrzeby i wiemy, w jaki sposób się o niego troszczyć. Nasze spacery zorganizowaliśmy właśnie po to, aby nawiązać takie bliskie relacje między naszym światem a światem roślin i zwierząt. Przemierzaliśmy teren kamieniotomu wraz ze specjalistami od owadów, ptaków czy nietoperzy. Wiedzę entomologów, ornitologów i chiropterologów krakowianie mogli wykorzystać podczas obserwacji ważek, motyli czy nietoperzy występujących w tym miejscu. Otaczający nas świat odkrywaliśmy podczas każdego z naszych spacerów ścieżkami Kamieniotomu.

Okazja do kolejnego spotkania z przyrodnikami i wspólnej obserwacji sekretów przyrody już wiosną przyszłego roku. Zapraszamy serdecznie do śledzenia naszej strony www.zzm.krakow.pl oraz profilu na Facebooku. Bioblitz to wspaniała okazja do nawiązania ze światem przyrody przyjaźni na całe życie. (AM)

Parki nowe i odnawiane

Prace w nowo powstającym parku przy ul. Wadowickiej postępują z każdym dniem. Zwycięski projekt budżetu obywatelskiego idealnie wpisuje się w koncepcję miejskich parków kieszonkowych, stąd pomysł na jego rozszerzenie. Teren jest oczyszczony, korytowane są trasy przyszłych ścieżek, a z końcem roku przestrzeń przy ul. Wadowickiej zyska również ławki, kosze na śmieci oraz stojaki rowerowe. Z myślą o dzieciach przygotowane zostaną miejsca do zabaw.

Na zaawansowanym etapie jest także remont alejek (łącznie 3463 m) w parku Kościuszki. Wykonano już sporą część robót ziemnych, w tym podbudowy i obrzegowanie alejek, na których położona zostanie nawierzchnia mineralno-żywicza. Zmodernizowany ma zostać również istniejący plac zabaw, oczekujemy także na wymianę ławek oraz koszy na śmieci. Zakończenie prac planowane jest na koniec października. (AM)

Partnerski Lwów z Flagą Honorową Rady Europy

Dzień Niepodległości Ukrainy (24 sierpnia) Lwów świętował w tym roku w wyjątkowy sposób. Pod lwowskim ratuszem została wzniesiona Flaga Honorowa Rady Europy – drugie wyróżnienie w ramach Prix de l'Europe, przyznawane miastom, które kładą szczególny nacisk na rozwój kontaktów zagranicznych i promowanie wartości europejskich. Prezydent Jacek Majchrowski osobiście złożył gratulacje merowi Lwowa.

Julia Żylina-Chudzik

Jak podkreślił mer Andrij Sadowyj – wybór daty przekazania miastu Lwów Flagi Honorowej Rady Europy ma znaczenie symboliczne. Flaga została podniesiona przy dźwiękach hymnu Unii Europejskiej, w rocznicę odzyskania przez Ukrainę niepodległości. Podczas kilkudniowej wizyty we Lwowie Jacek Majchrowski wziął udział m.in. w otwarciu znajdującej się na wzgórzu zamkowym pierwszej części memoriału poświęconego „Niebiańskiej Sotni”. W tym miejscu mają powstać jeszcze piesza kładka oraz kolejka linowa na Wysoki Zamek.

W czasie oficjalnego spotkania prezydent Majchrowski i mer Sadowyj omówili aktualną sytuację geopolityczną, wymienili się informacjami z zakresu projektów realizowanych w Krakowie i Lwowie oraz zaprezentowali ich konsekwencje dla dalszej współpracy miast. Po uroczystym wręczeniu Flagi RE Andrij Sadowyj

fot. archiwum UMK

zwiądził z zagranicznymi gośćmi promocyjne stoiska miast, prezentowane w ramach „Targów Partnerstwa” na lwowskim Rynku. Krakowska ekipa, złożona z przedstawicieli magistratu i Małopolskiej Organizacji Turystycznej, do stolicy dawnej Galicji przybyła Kamperem Małopolskim, obok którego powstał miniwarsztat „Żywego Muzeum Obwarzanka”. Lwowianie i turyści mieli więc unikalną okazję, aby własnoręcznie upiec ten przysmak, a w nagrodę za udział w warsztatach otrzymywali małopolskie korale.

Kraków i Lwów prawie od 25 lat łączy umowa o partnerstwie miast. Więcej informacji o ich współpracy na stronie: krakow.pl/otwarty_na_swiat/.

 Kraków

Plebiscyt
pn. „**Miejsce Przyjazne Rodzinom z Dziećmi**”

realizowany w ramach kampanii:
„Kraków stawia na rodzinę”

Zapraszamy – zgłoś miejsce!

Znasz miejsce w Krakowie, które jest przystosowane do potrzeb rodzin z dziećmi w różnym wieku i jest im przyjazne?

Zachęcamy – zgłoś je do Plebiscytu!

Prowadzisz firmę i stworzyłeś warunki, udogodnienia lub miejsce przyjazne rodzinom z dziećmi w różnym wieku?

Zachęcamy – zgłoś je do Plebiscytu!

Łatwo i szybko wypełnisz elektroniczny formularz zgłoszeniowy na www.kkr.krakow.pl – zakładka **PLEBISCYT**

Na zgłoszenia czekamy do 30 września 2019 r.

www.kkr.krakow.pl

fot. Michał „Massa” Mąsior

Jurek Dybał

dyrektor i dyrygent Sinfonietty Cracovii. Dyrektor Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego – poziom 320. Wiedeński Filharmonik. Dyrygował m.in. Wiedeńską Orkiestrą Radiową, Beethoven Orchester Bonn, Filharmonią Monte Carlo, Sinfonią Varsovią i NOSPR-em

Sinfonietta Cracovia ma już 25 lat!

Sinfonietta Cracovia obchodzi w tym roku jubileusz 25-lecia swojego istnienia. Z Jurkiem Dybałem, dyrektorem orkiestry, rozmawia Patryk Lewandowski.

Jak to się wszystko zaczęło?

Jurek Dybał: 25 lat temu, w październiku 1994 r., orkiestra uzyskała oficjalne miano Orkiestry Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Sinfonietta Cracovia – w dużej mierze dzięki staraniom i wsparciu Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich. Ale historia orkiestry zaczęła się nieco wcześniej. Początki jej istnienia ściśle wiążą się z powstaniem zespołu Młodzi Kameraliści Krakowscy, założonego przez wybitnych studentów krakowskiej Akademii Muzycznej, pod kierownictwem znakomitego skrzypka Roberta Kabary, który pełnił funkcję dyrektora orkiestry przez pierwsze 20 lat. Ćwierćwiecze istnienia Sinfonietty to bez wątpienia jubileusz imponujący.

Można powiedzieć, że ten sezon artystyczny jest również Pańskim małym jubileuszem – już od pięciu lat dynamicznie zarządza Pan zespołem. Co udało się w tym czasie osiągnąć?

JD: Jestem bardzo szczęśliwy, że przy współudziale muzyków i pracowników biura instytucji udało mi się zrealizować zawiązką plan i założenia programowe minionych pięciu lat. Przede wszystkim po okresie swego rodzaju stagnacji udało się przywrócić Sinfonietę Miastu i jego mieszkańcom – poprzez zintensyfikowanie obecności zespołu w krakowskim życiu muzycznym i szereg akcji popularyzatorskich, m.in. realizowanych pod hasłem „Daj się zaskoczyć!” niecodziennych występów w przestrzeni publicznej. W ramach cyklu „Sinfonietta po krakowsku” promujemy najzdolniejszych młodych krakowskich wykonawców, ogromną popularnością cieszy się też cykl koncertów dziecięcych „Sinfonietka”, wyróżniony m.in. nagrodą Słoneczniki. To zresztą jedno z wielu wyróżnień, jakie otrzymała w ostatnim czasie Sinfonietta – wśród tych najbardziej prestiżowych wymienić należy International Classical Music Award, nagrodę Supersonic magazynu „Pizzicato”, Joker magazynu „Crescendo” czy nagrodę fonograficzną Gramofon. Konsekwencją rozwoju artystycznego orkiestry i zwiększenia jej rozpoznawalności jest rosnąca liczba koncertów w kraju i za granicą – regularnie otrzymujemy zaproszenia od najbardziej prestiżowych festiwali i sal koncertowych świata. Gramy ok. 60–70 koncertów rocznie. Szczególnie istotne były dla nas debiutanckie trasy koncertowe w Korei Południowej i Chinach, pierwszy występ orkiestry w Paryżu czy premierowe koncerty w legendarnych wiedeńskich salach koncertowych: Konzerthaus oraz Musikverein. Występowaliśmy również w Japonii, odwiedziliśmy Finlandię, Holandię, Czechy, Rosję. Do współpracy udało nam się przekonać największe gwiazdy światowej sceny muzycznej. Payare, Boldoczki, Carreras, Rachlin, Soyoung Yoon, Axelrod, Sitkovetsky, Labèque, Anderszewski, Konieczny, Garanča, Gluzman – to tylko niektóre z nazwisk artystów, z którymi współpracowaliśmy w ostatnich latach.

W wyjątkowo doborowej obsadzie Sinfonietta Cracovia będzie również świętować swój jubileusz.

JD: To prawda! Świętować będziemy przez cały sezon wraz z przyjaciółmi i partnerskimi instytucjami Sinfonietty – m.in. Sinfonią Varsovią, która sprawiła nam jubileuszowy prezent: dwa koncerty w warszawskim Teatrze Wielkim Operze Narodowej. Jubileuszowy sezon zainaugurowaliśmy 1 września koncertem w ramach festiwalu Emanacje, dwukrotnie wystąpimy też w ramach Międzynarodowego Festiwalu im. K. Pendereckiego – poziom 320, pod batutą prof. Krzysztofa Pendereckiego i u boku słynnego wirtuoza organisty Camerona Carpentera. Na przełomie października i listopada wyruszymy zaś do Azji – na prestiżowe, jubileuszowe tournée, w ramach którego celebrować będziemy również rocznicę nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Koreą

Już 18 września Sinfonietta wystąpi w ICE Kraków pod batutą Rafaela Payare'a – artysty określanego mianem następcy wielkiego Lorina Mazela i bez wątpienia jednego z najwybitniejszych współczesnych mistrzów dyrygentury – którego dwa lata temu udało mi się namówić na objęcie posady Honorowego Dyrygenta Gościnnego zespołu.

Południową i Chinami (kolejno – 30. oraz 70.). Głównym elementem obchodów jubileuszu będą jednak koncerty w Krakowie. Już 18 września Sinfonietta wystąpi w ICE Kraków pod batutą Rafaela Payare'a – artysty określanego mianem następcy wielkiego Lorina Mazela i bez wątpienia jednego z najwybitniejszych współczesnych mistrzów dyrygentury – którego dwa lata temu udało mi się namówić na objęcie posady Honorowego Dyrygenta Gościnnego zespołu. Na 9 listopada zaś zaplanowaliśmy Wielką Galę Jubileuszową – symboliczną kulminację rocznicowych celebracji – i nie lada gratkę dla krakowskich melomanów! Gwiazdą wieczoru będzie sam Martin Grubinger – wielka osobowość, nie-dościgniony wirtuoz, powszechnie uważany za najwybitniejszego współczesnego multi-perkusistę. Na zakończenie roku jubileuszowego przygotowaliśmy dla naszych słuchaczy jeszcze jedną niespodziankę: 22 grudnia Sinfonietta Cracovia wystąpi w krakowskiej TAURON Arenie u boku Plácida Dominga – jednego z legendarnych Trzech Tenorów. Mamy również nadzieję, że jeszcze w tym roku w ramach akcji „Daj się zaskoczyć!” uda nam się ugościć naszych słuchaczy w nowej sali prób orkiestry...

No właśnie! W minionych miesiącach Sinfonietta pozyskała i zaadaptowała nowy – długo wyczekiwany obiekt.

JD: Jak przystało na Orkiestrę Miasta Stołecznego i Królewskiego – nowa, tymczasowa siedziba Sinfonietty mieści się przy ul. Łokietka [śmiech]. To naprawdę wspaniały prezent na 25-lecie pracy artystycznej. Przeprowadzkę – będącą efektem naszych wieloletnich starań – udało się sfinalizować dzięki wsparciu Miasta Krakowa i zrozumieniu, jakie wykazali dla naszej trudnej sytuacji lokalowej władarze miasta. Niezmiernie cieszy fakt, że po 25 latach tułaczki po różnej jakości salach prób udało się pozyskać i zaadaptować obiekt spełniający wymogi akustyczne, dysponujący odpowiednim zapleczem socjalnym, przestrzeniami biurowymi. To dla nas ogromna zmiana jakościowa.

Czego można więc jeszcze życzyć Panu i orkiestrze?

JD: Spelniającej najwyższe wymogi akustyczne, funkcjonalnej i przyjaznej mieszkańcom sali koncertowej poświęconej tylko muzyce. Nie zapominajmy bowiem, że nowa siedziba to jedynie rozwiązanie tymczasowe – podstawowym problemem krakowskich orkiestr miejskich oraz ich słuchaczy wciąż pozostaje brak własnej sali koncertowej z prawdziwego zdarzenia. Marzę również, aby zaprezentować orkiestrę w USA, może już wkrótce... rokowania są dobre!

Dzień Solidarności Miast Światowego Dziedzictwa

Z tej okazji przez cały wrzesień przed bazyliką Świętej Trójcy i klasztorem ojców Dominikanów przy ul. Stolarskiej można oglądać wystawę poświęconą restauracji chorągwi kanonicznej św. Jacka Odrowąża.

Ekspozycja prezentuje prace konserwatorskie przy chorągwi będącej najstarszym zachowanym obiektem tego typu na świecie. Przetrwiała dzięki staraniom o. Adama Studzińskiego, który nie ustawał w walce o pozyskanie funduszy na jej konserwację. W 2017 r. Urząd Miasta Krakowa przyznał dominikanom prawie stu procentową dotację na ratowanie tego bezcennego obiektu.

Wystawa jest prezentacją skomplikowanego procesu walki o zachowanie chorągwi dla potomności. Warto dodać, że we wszystkie wrześniowe niedziele będzie można zwiedzać wystawę z przewodnikiem – wykonawcą prac konserwatorskich – który opowie o historii chorągwi.

Wystawa powstała dzięki współpracy Miasta Kraków z ojcami dominikanami. (AM)

Kombinat Kultury – Dzień otwarty NCK

Rozpoczynamy nowy sezon artystyczny – 2019/2020. Z tej okazji tradycyjnie zapraszamy do Nowohuckiego Centrum Kultury na szczególne wydarzenie. W sobotę, 21 września szeroko otworzymy drzwi naszego Centrum, by każdy mógł przez nie wejść i zobaczyć, co mamy do zaproponowania na najbliższe dziesięć miesięcy. Kombinat Kultury to festiwal różnorodnych działań artystycznych i tygiel twórczych działań. Zajęcia pokazowe dadzą możliwość zapoznania się z naszą ofertą programową i podglądnięcia od kuchni tego, jak pracujemy. Teatr, plastyka, taniec, fotografia, muzyka, zespoły artystyczne, języki obce, sport i rekreacja – wszystko na wyciągnięcie ręki i dla każdego, kto pragnie atrakcyjnie spędzać wolny czas i rozwijać swoje talenty. Udział we wszystkich zajęciach Kombinatoru Kultury jest bezpłatny! Warto nakręcać kulturę razem z nami! Nowohuckie Centrum Kultury – sobota, 21 września, godz. 11.00–19.00. (MG)

fot. Pixabay

Anna Okońska-Walkowicz*

Tegoroczne hasło polityki senioralnej wskazuje na zadania Miasta związane z tworzeniem przestrzeni do współpracy pokoleń oraz wypracowywaniem dobrych praktyk w tej dziedzinie. Środowisko zróżnicowane pod względem płci, rasy oraz wieku sprzyja rozwojowi. W niniejszym tekście omówię te wydarzenia, podczas których szczególną uwagę zwrócimy na kwestię różnorodności i współpracę.

Działajmy razem

13 września w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kłuzka 6 odbędzie się spotkanie jego mieszkańców z uczniami Zespołu Szkół Mechanicznych nr 1 im. Sz. Humberta w Krakowie, którzy zaprezentują efekt swojej współpracy z jedną z niemieckich szkół w ramach programu Erasmus. Zadaniem uczniów było skonstruowanie roweru tandem dla seniorów ze swojego miasta. Uzgodniliśmy, że w Domu Pomocy Społecznej będzie on służyć najlepiej. Dzięki przemyślanej konstrukcji i zaangażowaniu młodzieży każdy senior będzie mógł bezpiecznie – w towarzystwie pracownika domu – cieszyć się jazdą na rowerze i poprawiać swoją kondycję.

Przekazując gotowy rower krakowskim seniorom, ZSM nr 1 rozpocznie starania o Krakowski Certyfikat Szkoły Łączącej Pokoleń, który jest nowym elementem programu „Edukacja do późnej dorosłości”, realizowanego w krakowskich szkołach już od czterech lat.

V edycja konkursu „Działajmy razem”

23 września mija termin składania uczniowskich projektów w konkursie „Działajmy razem”. Na ich realizację szkoła może pozyskać od 2 do 12 tys. zł. Uczestnikami konkursu mogą być szkoły samorządowe wszelkiego typu, które w terminie złożą wnioski. W ramach projektu uczniowie mają wymyślić i zrealizować do końca 2019 r. nietuzinkowe przedsięwzięcia

wspólnie z mieszkańcami miasta, którzy ukończyli 60. rok życia. Do tej pory dzięki międzypokoleniowej współpracy powstały książki kucharskie, drzewa genealogiczne, organizowano tajemnicze wyprawy czy kursy tańca. „Działajmy razem” to kolejny sposób na budowanie w Krakowie społeczeństwa obywatelskiego oraz okazja do obalania stereotypów związanych ze starością i młodością.

Udział w projekcie „Działajmy razem” to warunek otrzymania przez szkołę Certyfikatu Szkoły Łączącej Pokoleń. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie: www.portaledukacyjny.krakow.pl.

Trzecia Kadencja Rady Krakowskich Seniorów

Do 30 września można zgłaszać kandydatów na członków Rady Krakowskich Seniorów. To szacowne gremium zostało powołane uchwałą Rady Miasta Krakowa we wrześniu 2015 r. Do powinności Rady należy inicjowanie przedsięwzięć mających korzystny wpływ na życie starszych mieszkańców, konsultowanie podejmowanych przez samorząd działań dotyczących seniorów oraz doradzanie władzom gmin w sprawach związanych z lokalną polityką senioralną.

Rada Krakowskich Seniorów ma na swoim koncie wiele cennych inicjatyw, jak choćby powstanie Ogólnopolskiego Porozumienia Gminnych Rad Seniorów działającego pod przewodnictwem pani

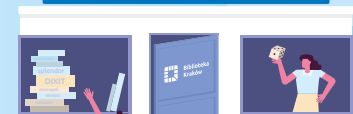
Barbary Szafranec. Jego zadaniem jest m.in. uwrażliwianie na potrzeby starszego się społeczeństwa.

Aby zgłosić kandydata do RKS, należy pobrać ze strony www.dlaseniora.krakow.pl lub www.bip.krakow.pl formularz i wypełniony wraz z załącznikami złożyć na Dzienniku Podawczym UMK, pl. Wszystkich Świętych 3–4 lub w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, ul. Dekerta 24, segment B, pok. 4 lub 5. Na kopercie, oprócz adresu Wydziału (jak wyżej), należy umieścić dopisek: „Rada Krakowskich Seniorów”. Do zgłoszenia trzeba dołączyć dowód poparcia organizacji lub grupy co najmniej dwudziestu osób 60+. Szukamy kandydatów, którzy ukończyli 60 lat i chcą zaangażować się w pracę na rzecz starszych mieszkańców Krakowa.

Wybory do Rady odbędą się 28 października o godz. 14.00 podczas walnego zebrania w Sali Obrad RMK. Do 30 września można zgłaszać chęć wzięcia udziału w zebraniu – informacje o wymogach oraz stosowne formularze znajdują się w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, w Referacie ds. Seniorów (adres jak wyżej), można też zadzwonić pod numery tel.: 12 616-78-06, 12 616-78-02 lub skontaktować się z biurem Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej: 12 616-82-16.

*Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej

**BIBLIOTEKA GIER
PLANSZOWYCH****PRZYJDŹ,
WYPOŻYCZ
I ZAGRAJ**

Biblioteka Kraków zaprasza miłośników gier planszowych do swoich filii, w których dostępne są zbiory planszówek:

- **Filia nr 16**
ul. W. E. Radzikowskiego 29
- **Filia nr 20**
ul. Opolska 37
- **Filia nr 42**
ul. Telimieny 9
- **Filia nr 45**
ul. Teligi 24
- **Filia nr 48**
os. Bohaterów Września 26
- **Filia nr 51**
os. Kalinowe 4
- **Filia nr 56**
os. Zgody 7

• BIBLIOTEKA KRAKÓW •
INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

WWW.BIBLIOTEKA.KRAKOW.PL

Dla seniorów

Targi nie tylko dla seniorów

Cieszące się dużym zainteresowaniem Targi Seniora odbędą się w tym roku 27 i 28 września (godz. 10.00–17.00) w Międzynarodowym Centrum Targowo-Kongresowym EXPO przy ul. Galicyjskiej.

Dominika Jaźwiecka

Na uczestników czeka mnóstwo atrakcji. Warte polecenia są darmowe badania słuchu, wzroku, stóp, kręgosłupa oraz usługi rehabilitacyjne i zabiegi kosmetyczne. Będzie okazja do zapoznania się z ofertą uzdrowisk, sanatoriów, biur podróży i ośrodków wypoczynkowych, placówek zdrowia, producentów kosmetyków i suplementów diety. Urząd Miasta Krakowa, który jest partnerem odbywających się pod patronatem Prezydenta Miasta Krakowa Targów, zaprezentuje miejskie działania w sferze polityki społecznej, będzie też okazją, by zagłoso-

wać w budżecie obywatelskim, do którego mieszkańcy i organizacje pozarządowe zgłosili własne projekty działań na rzecz społeczności lokalnej. Targi umożliwiają zapoznanie się z ofertą m.in. Centrów Aktywności Seniorów i placówek kultury.

Tegoroczną gwiazdą będzie Tadeusz Woźniak, kompozytor i wokalista, który 28 września zagra koncert. Na scenie pojawią się też uczestnicy telewizyjnego programu „Sanatorium miłości”. Podczas części artystycznej usłyszymy także m.in. zespół Filharmonii Krakowskiej. Szczegółowy program wydarzenia dostępny jest na stronie: www.targiseniora.krakow.pl.

„Senior za kierownicą” – bezpłatne warsztaty

Centrum Aktywności Seniorów „Lajkonik” zaprasza na warsztaty, których celem jest przekazanie niezbędnej wiedzy na temat prowadzenia samochodu przez osoby starsze.

Patryk Lewandowski

Powszechnie wiadomo, że wraz z wiekiem słabnie nasza sprawność psychofizyczna. Na szczęście na specjalnych zajęciach warsztatowych można nauczyć się dostosowywania techniki jazdy do własnych możliwości. Ważne jest przede wszystkim, aby wszyscy uczestnicy ruchu drogowego czuli się bezpiecznie.

W ramach warsztatów odbędą się m.in. indywidualne badania sprawności psychofizycznej oraz ćwiczenia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Uczestnicy przypomną sobie przepisy ruchu drogowego, omówią technikę jazdy w trudnych warunkach czy szczegółowe przypadki krakowskich ulic i skrzyżowań.

Zgłoszenia na warsztaty przyjmowane są – do wyczerpania miejsc – telefonicznie lub e-mailowo:

- Lajkonik” – Danuta Sanetra, tel. 695 182 810, danutasanetra@interia.pl;
- Małopolskie Stowarzyszenie Nauczycieli Kształcących Kierowców – Tadeusz Szewczyk, tel. 505 107 333.

Spotkanie organizacyjne uczestników zajęć warsztatowych (maksymalnie 40 osób) odbędzie się w sobotę, 28 września, o godz. 12.00 w Krakowie przy ul. Skłodowskiej 8/8, w sali wykładowej ośrodka szkolenia „Bezstresowe Szkolenie Kierowców LUZ”.

Projekt dofinansowany jest w ramach programu minigrantów ArcelorMittal Poland „Działamy lokalnie”.

Rada
Miasta
Krakowa

STRONY REDAGOWANE PRZEZ
KANCELARIĘ RADY MIASTA
KRAKOWA

Redakcja:
Magdalena Bartlewicz,
Małgorzata Kubowicz,
Błażej Siekierka

Adres redakcji:
pl. Wszystkich Świętych 3-4,
pok. 338, III piętro,
e-mail: info.rm@um.krakow.pl

SPIS TREŚCI:

27. Uniezależnić finanse samorządu

Rozmowa z Przewodniczącym Rady Miasta Krakowa Dominikiem Jaśkowcem

28. Kalendarium Rady Miasta Krakowa

29. Nagroda Vincenza dla węgierskiego profesora

O przyznawanej na Forum Ekonomicznym w Krynicy nagrodzie Rady Miasta Krakowa

30. Kontrole palenisk – podejście indywidualne

Zakaz palenia paliwami stałymi w praktyce na Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza

31. Dawać możliwości, pokazywać rozwiązania

Rozmowa z radnym Łukaszem Sękiem

fot. archiwum prywatne

Uniezależnić finanse samorządu

O kolejnych działaniach Rady w sprawie unieważnionych uchwał, milionach drzew w ramach programu zwiększania lesistości oraz konieczności stworzenia nowego modelu finansowania samorządu z Przewodniczącym Rady Miasta Krakowa Dominikiem Jaśkowcem rozmawia Małgorzata Kubowicz.

W ostatnim czasie Wojewoda Małopolski unieważnił wiele uchwał kierunkowych podjętych przez Radę Miasta Krakowa. Jakie kroki Rada poczyniła w tej sprawie?

Dominik Jaśkowiec: Niepokój budzi skala działań Wojewody i fakt, że tych unieważnień jest tak dużo. Są one również kontrowersyjne zarówno formalnie, jak i prawnie. Każdy przypadek decyzji unieważniającej uchwałę Rady Miasta Krakowa podejmowanej przez Wojewodę jest przez nas analizowany oddzielnie. W trzech przypadkach Rada zdecydowała o wniesieniu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego skarg na decyzje Wojewody. Część uchwał będzie zmieniana i przyjmowana raz jeszcze w innej formie. Ponadto, jako Przewodniczący Rady Miasta Krakowa, zwróciłem się do Prezydenta, żeby bardziej zaangażował się w proces legislacyjny i aktywniej przedstawiał swoje opinie, poprawki, postulaty czy oczekiwania wobec uchwał kierunkowych, które przygotowują radni. Miejmy nadzieję, że te wszystkie działania razem spowodują, że stawimy czoła tej fali ingerencji organu rządowego w działalność Rady Miasta Krakowa, działalność wolnego samorządu.

Po pięciu latach od złożenia przez Pana uchwały kierunkowej w sprawie budowy parku Reduta został on oficjalnie otwarty. Radość? Duma? Nowe pomysły?

DJ: Na pewno odczuwam zadowolenie. Budowa parku Reduta to był duży projekt, który zainicjowałem i w którego realizacji uczestniczyłem od początku. Cieszę się, że się udało, chociaż zajęło nam to trochę czasu. Realizacja tego projektu przebiegała w sposób innowacyjny, dlatego że park ten zaprojektowali mieszkańcy podczas warsztatów projektowych. Powstało sześć koncepcji, potem mieszkańcy w głosowaniu wybrali jedną z nich. Tę koncepcję – z pewnymi zmianami wynikającymi z konieczności dostosowania ich do Prawa budowlanego i przepisów – miasto zrealizowało. Mamy ośmiohektarowy park, jeden z ważniejszych parków w północnej części Krakowa, z którego korzystają będą mieszkańcy dwóch dzielnic. Mam nadzieję, że nie jest to ostatnie takie przedsięwzięcie. Obecnie trwają prace na bulwarach rzeki Białuchy. Pomysłów jest więcej i trzeba te dobre działania kontynuować.

W Radzie Miasta Krakowa opracowywany jest projekt uchwały w sprawie „Powiatowego programu zwiększania lesistości Miasta Krakowa na lata 2018–2040”, którego Pan był inicjatorem. Na jakim jesteście etapie?

DJ: Myślę że na dniach Rada Miasta Krakowa przyjmie ten dokument. Program ważny, rewolucyjny, ponieważ zakłada nasadzenie na terenie miasta bardzo dużej liczby – mówi się nawet o kilkunastu milionach – drzew, które będą produkować tlen, walczyć ze smogiem i pozytywnie wpływać na klimat. Powstaną w ten sposób ciekawe tereny rekreacyjne dla mieszkańców, bo las to przecież miejsce, które służy wypoczynkowi, szczególnie w miastach. Miejmy zatem nadzieję, że ten ambitny plan zwiększenia dwukrotnie obszaru powierzchni lasów w Krakowie zostanie zrealizowany z pożytkiem dla nas wszystkich. ▶

Konieczne jest uniezależnienie finansów samorządów od kaprysów rządzących i stworzenie mechanizmu, który pozwoli władzom lokalnym w sposób elastyczny kształtować politykę podatkową, tak by była nakierowana na jak najbardziej aktywne działanie samorządu i była jak najbardziej korzystna dla tych mieszkańców, którzy są fair w stosunku do wspólnoty samorządowej.

Podczas Forum Ekonomicznego w Krynicy prowadził Pan panel dyskusyjny pt. "Jakość życia priorytetem współczesnych miast".

DJ: Oferta miasta w zakresie dobrej edukacji, bezpieczeństwa, programów zdrowotnych, walki ze smogiem, czy powiększaniem terenów zielonych i wszystkie działania infrastrukturalne poprawiające jakość życia nieodłącznie wiążą się z finansami. To jest temat niezwykle aktualny, zwłaszcza w odniesieniu do ostatnich działań władz centralnych, które pozbawiły samorzady części dochodów. Miasto Kraków też tę stratę odczuło i będzie odczuwać w latach kolejnych, ponieważ działania władz centralnych doprowadzą do spadku dochodów budżetu rządu kilkudziesięciu milionów złotych. Konieczna jest rzetelna analiza wpływu zmian na finanse samorządowe. Trzeba próbować stworzyć nowy model finansowania zadań publicznych wykonywanych przez samorzady. Konieczne jest uniezależnienie finansów samorządów od kaprysów rządzących i stworzenie mechanizmu, który pozwoli władzom lokalnym w sposób elastyczny kształtować politykę podatkową, tak by była nakierowana na jak najbardziej aktywne działanie samorządu i była jak najbardziej korzystna dla tych mieszkańców, którzy są fair w stosunku do wspólnoty samorządowej. Czyli dla tych, którzy płacą podatki; dla tych, którzy korzystają z usług komunalnych i którzy angażują się w życie miasta zarówno w karierze zawodowej, jak i działalności społecznej oraz kulturalnej. To oczywiście wymaga zmian prawa, które trzeba przeprowadzić w Warszawie – konieczne są nowelizacje ustaw regulujących zasady finansowania samorządów. I na ten temat trwają rozmowy.

Kalendarium Rady Miasta Krakowa

27 sierpnia

- wręczenie aktów powierzenia stanowisk dyrektorom szkół i placówek oraz podziękowań odchodzącym, Sala Obrad RMK, pl. Wszystkich Świętych 3-4 (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

28 sierpnia

- 23. sesja Rady Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK, pl. Wszystkich Świętych 3-4 (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)

zdjęcia: Mateusz Mosiala

29 sierpnia

- konferencja prasowa podsumowująca akcję zachęcania do płacenia podatków w Krakowie, sala Dietla, pl. Wszystkich Świętych 3-4 (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)
- obchody Dnia Straży Miejskiej, Sala Obrad RMK, pl. Wszystkich Świętych 3-4 (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa oraz Komendant Straży Miejskiej Miasta Krakowa)

31 sierpnia

- otwarcie parku Reduta (zaproszenie: Zarząd Zieleni Miejskiej)

- uroczystość wręczenia Medali „Dziękujemy za Wolność”, pomnik Solidarności, pl. Centralny i Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232 (zaproszenie: Przewodniczący Kapituły Medalu „Dziękujemy za Wolność”)

1 września

- 26. Festyn Jesień Kurdwanów 2019 (zaproszenie: Rada Nadzorcza i Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej Kurdwanów Nowy oraz Rada Dzielnicy XI Podgórze Duchackie)

4 września

- wręczenie nagrody Rady Miasta Krakowa Nowa Kultura – Nowej Europy im. Stanisława Vincenza podczas XXIX Forum Ekonomicznego, Krynica-Zdrój (zaproszenie: Instytut Studiów Wschodnich)

7 września

- Ogólnopolska akcja Narodowego Czytania, pl. Szczepański i Nowohuckie Centrum Kultury (zaproszenie: Biblioteka Kraków)

archiwum RMK

Mateusz Mosiala

4 września w Krynicy, podczas XXIX Forum Ekonomicznego Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec wręczył prof. Csabé Györgyi Kissowi, wybitnemu historykowi węgierskiej kultury i literatury, znawcy problematyki środkowoeuropejskiej, nagrodę Rady Miasta Krakowa Nowa Kultura – Nowej Europy im. Stanisława Vincenza.

Nagroda Vincenza dla węgierskiego profesora

Tegoroczna kapituła nagrody, którą kieruje przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec, zdecydowała się uhonorować prof. Csabę G. Kiss – dziennikarza, literaturoznawcę, historyka kultury, wykładowcę uniwersyteckiego, specjalistę z zakresu literatury i kultury polskiej na Węgrzech. Profesor Kiss zajmuje się znajdowaniem osi porozumienia pomiędzy Polakami a Węgrami, interpretując tożsamości narodowe, pojawiające się różnice i podobieństwa naszego wielokulturowego pogranicza. Jego dorobek badawczy na przestrzeni lat wydawany był m.in. we Francji, na Słowacji, w Niemczech, Chorwacji i Polsce. W naszym kraju opublikowano m.in. „Dziennik polski (1980–1982)”, „Lekcję Europy Środkowej. Eseje i szkice” oraz „Powinowactwa wyszehradzkie”, a także wspomnienia, liczne artykuły w czasopiśmie i wydawnictwach zbiorowych.

Jedna z najbardziej prestiżowych nagród

– To dla nas ogromna radość, a zarazem oczywisty dowód uznania członków Kapituły dla Pańskich dokonań w rozwoju kultury naszego makroregionu – oznajmił Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec.

Nagroda Forum Ekonomicznego Nowa Kultura – Nowej Europy im. Stanisława Vincenza

Nagroda Forum Ekonomicznego Nowa Kultura Nowej Europy im. Stanisława Vincenza przyznawana jest osobom, które mają szczególne zasługi na rzecz rozwoju szeroko rozumianej kultury Europy Środkowo-Wschodniej, widzianej z perspektywy Krakowa.

przyznawana jest osobom, które mają szczególne zasługi na rzecz rozwoju szeroko rozumianej kultury Europy Środkowo-Wschodniej, widzianej z perspektywy Krakowa. Jest to jedna z najbardziej prestiżowych nagród samorządowych. Przyznawana jest przez Radę Miasta Krakowa od 2011 r. Laureata wskazuje kapituła, w skład której wchodzi grono wybitnych osób, w tym nagrodzeni z wcześniejszych lat.

Nagroda przyznawana jest od 2005 r. Otrzymują ją osoby oraz instytucje, których działalność ma znaczący wpływ na

życie mieszkańców Europy Środkowo-Wschodniej. Wyróżnienie rozpoznawane jest nie tylko w świecie kultury. Świadczy o tym fakt, że gala przyznania nagrody odbywa się podczas Forum Ekonomicznego, a więc międzynarodowego spotkania ekspertów związanych z gospodarką i polityką.

Od 2011 r. na mocy uchwały Rady Miasta Krakowa

Fundatorem nagrody w latach 2005–2007 był Instytut Studiów Wschodnich. Później, w latach 2008–2010 przyznawał ją Prezydent Miasta Krakowa. Od 2011 r., na mocy uchwały z 25 maja 2011 r., nagrodę wręcza Rada Miasta Krakowa. Laureat otrzymuje 40 tys. zł oraz statuetkę. Do grona nagrodzonych dołączali kolejno: Tomas Venclova, Jiří Gruša, Krzysztof Czyżewski, Emil Brix, Agnieszka Holland, Tatiana Tołstoj, Andrzej Stasiuk, Martin Pollack, Magdalena Vášáryova, Serhij Żadan, Jacek Purchla i oraz Swietłana Aleksijewicz oraz zeszłoroczny zdobywca nagrody Krzysztof Penderecki.

Na Forum Ekonomicznym w Krynicy oprócz przewodniczącego Dominika Jaśkowiec Radę Miasta Krakowa reprezentowali także dwaj wiceprzewodniczący: Sławomir Pietrzyk oraz Rafał Komarewicz oraz radny Aleksander Miszański.

Kontrole palenisk – podejście indywidualne

– Przepisy będziemy egzekwować w sposób racjonalny, stosując indywidualne podejście. Inaczej potraktowany zostanie mieszkaniec, który już złożył wniosek, ale z przyczyn technicznych nie może się podłączyć do źródła gazu czy prądu. Inaczej natomiast podchodzić będziemy do mieszkańca, który techniczne możliwości podłączenia ma, ale nie wykazuje zainteresowania zmianą – mówił podczas posiedzenia Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza Jan Urbańczyk, dyrektor Wydziału ds. Jakości Powietrza.

Małgorzata Kubowicz

Nad zasadami przeprowadzania kontroli pracował zespół powołany przez Prezydenta. Ustalił on procedury i stworzył system. Powstało kompendium wiedzy, które znalazło swoje prawne umocowanie w zarządzeniu Prezydenta Miasta Krakowa. W pracach zespołu wzięli udział przedstawiciele m.in. Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, policji, straży miejskiej i nadzoru budowlanego.

Nie wymieniają, bo mają powód

W Krakowie do wymiany zostało ok. czterech tysięcy palenisk. Radni dopytywali o powody, dla których krakowianie nie zdążyli ze zmianą systemu ogrzewania. Te są różne: jest grupa mieszkańców, która

korzysta z np. dwóch źródeł ciepła. Są tacy, którzy postanowili nie wymieniać paleniska, licząc na zmianę prawa. Część boryka się z problemami finansowymi. Jest także spora grupa osób, która pieca wymienić nie może, ponieważ nieruchomości, którą zamieszkują, ma nieuregulowaną sytuację prawną. Na wymianę paleniska czekają również ci, którzy złożyli wnioski o wymianę, ale ze względów technicznych nie mogą się podłączyć do np. gazu lub innego źródła zasilania.

W Krakowie do wymiany zostało ok. czterech tysięcy palenisk.

Ponieważ nie zawsze winę za niewymienienie pieca ponosi jego właściciel, każdą kontrolę cechować będzie indywidualne podejście. Po zweryfikowaniu przyczyny niewymienienia paleniska straż miejska będzie decydować, czy zastosować upomnienie, mandat czy skierować sprawę do sądu.

Oparte na trzech filarach

Miasto zorganizowało pomoc przy wymianie palenisk. Opiera się ona na trzech filarach. Pierwszy to Ustawa o pomocy społecznej. – Jeżeli straż miejska kontrolująca posesję będzie miała podejrzenia, że problemem jest zła sytuacja materialna, to po zgłoszeniu sprawy do dwóch tygodni pracownicy pomocy społecznej pojawią się w tym miejscu – wyjaśniał Paweł Ścigalski, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Jakości Powietrza.

Drugi filar to pomoc prawna. W Krakowie funkcjonuje ok. 20 punktów prawnych, w których osoby mniej zamożne będą mogły uzyskać bezpłatną poradę. Ostatni filar to doradcy energetyczni, czyli pomoc Krakowskiego Centrum Doradztwa Energetycznego, które funkcjonuje w Wydziale ds. Jakości Powietrza.

Przewodnicząca komisji Anna Prokop-Staszecka apelowała do przedstawicieli Prezydenta o zintensyfikowanie współpracy z Urzędem Marszałkowskim. – Powietrze nie poprawi się znacznie, jeżeli gminy ościenne będą nas dalej truć. Dyrektor Urbańczyk podkreślał jednak, że z Urzędem Marszałkowskim współpracuje stale, co wynika ze wspólnego celu, jakim jest poprawa powietrza w całej Małopolsce.

Fot. Krzysztof Pluta / Pixabay

fot. Łukasz Krajewski

Łukasz Sęk

radny miasta Krakowa VIII kadencji, nowohucian od urodzenia. W poprzedniej kadencji radny Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie. Pracuje w komisjach: Innowacji i Wykorzystania Funduszy Unijnych (przewodniczący); Promocji i Turystyki (wiceprzewodniczący); Dialogu Obywatelskiego; Infrastruktury; Sportu i Kultury Fizycznej oraz Rewizyjnej

Mam nadzieję, że akcja „Kraków bez plastiku” będzie też punktem wyjścia do edukacji od najmłodszych lat.

Dawać możliwości, pokazywać rozwiązania

O ważnej dla mieszkańców przebudowie ul. Kocmyrzowskiej i podejściu krakowian do używania plastiku radny Łukasz Sęk opowiada w rozmowie z Magdaleną Bartlewicz.

Jako nowego radnego chcę Pana zapytać o wrażenia z pracy w Radzie Miasta Krakowa. Czy jest tak, jak Pan sobie wyobrażał?

Łukasz Sęk: Wcześniej byłem radnym dzielnicy, bywałem na sesjach Rady Miasta Krakowa, dużo radnych to moi znajomi – mniej więcej mogłem więc się spodziewać pewnych spraw, ale oczywiście nie wszystkiego. Przede wszystkim w Radzie Miasta działa się inaczej niż w radzie dzielnicy. Radni dzielnicowi pracują na konkretnych projektach, zajmują się nimi na co dzień. Natomiast w Radzie Miasta po przydzieleniu środków na projekt nasze możliwości wpływu na niego są o wiele mniejsze. Pilnujemy jako radni miejscy, by dany projekt został wprowadzony w życie, ale jego realizacja leży już w gestii Prezydenta.

Jest Pan nowohucianinem od urodzenia. W poprzedniej kadencji był Pan radnym Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie. Jakie są najważniejsze problemy i potrzeby tej dzielnicy?

ŁS: Dzielnica XVII od lat czeka właściwie na jedną inwestycję, czyli przebudowę ul. Kocmyrzowskiej. Ta po raz kolejny się opóźnia, a jej rozpoczęcie przeniesiono na rok 2020. Od wykonania tego zadania zależy wiele innych projektów. Mają powstać zbiorniki retencyjne, które trzeba wpisać w program odwodnień, szczególnie osiedli peryferyjnych. Przy okazji remontu wybudowany powinien być także parking P&R, połączony z linią tramwajową. Należy też uruchomić szybką koleję aglomeracyjną z przystankiem w Luboczy, tak żeby stworzyć większy węzeł przesiadkowy. Problemem jest również tak prozaiczna rzecz jak drogi dla rowerów. Dzielnica XVII Wzgórza Krzesławickie jest jedyną, która nie ma nawet metra ścieżki rowerowej. Decyzję o utworzeniu ścieżek zawsze odkładano, argumentując to tym, że nie ma sensu budować drogi dla rowerów pomiędzy blokami, ponieważ rowerzyści, gdy tylko dojadą do Kocmyrzowskiej, i tak muszą wjechać na ulicę albo jechać chodnikiem, który jest w takim stanie, że korzystając z niego, można sobie wybić zęby. Chodnika zaś wciąż nie opłaca się remontować, dopóki remontu nie przejdzie ul. Kocmyrzowska. Mam więc nadzieję, że przebudowa się rozpocznie i pozwoli na nadrobienie spraw, które do tej pory odkładane były na bok.

Z radnym Aleksandrem Miszałskim był Pan autorem przyjętej przez RMK uchwały „Kraków bez plastiku”. Jakie są jej najważniejsze założenia? Jak przekonać krakowian, by przestali używać plastiku lub używali go coraz mniej?

ŁS: Uchwała ta zakłada wyeliminowanie z użycia w Urzędzie Miasta Krakowa i jednostkach miejskich jednorazowych sztućców, kubków, talerzyków, gadżetów plastikowych – czyli plastiku, który jest jednorazowy albo bardzo krótkiego użytku i trafia później na śmietnik. Mam nadzieję, że akcja „Kraków bez plastiku” będzie też punktem wyjścia do edukacji od najmłodszych lat. Rozdawaliśmy mieszkańcom ulotki związane z tą akcją. Nie przypominam sobie ani jednej osoby, która powiedziała, że jej nie popiera. Co ciekawe, większość to były osoby powyżej 50. roku życia, które mówiły wprost, że jak byli młodszy, to na co dzień mieli torby wielorazowe, mleko w szklanych butelkach, nie było jednorazówek – i dawano sobie radę. Bardzo chętnie wróciliby do tych sprawdzonych w latach młodości rozwiązań, które są dla nich oczywiste. Trzeba mieszkańcom dać możliwości i pokazywać rozwiązania. Jeżeli w sklepie nie będzie przy owocach foliowych torebek za darmo, by spakować do nich jedną cytrynę, lecz będzie można kupić trochę droższe, wielorazowe, zrobione na przykład z firanek, to każdy się nauczy, że lepiej brać siatkę wielorazową ze sobą.

Co robi Pan w czasie wolnym?

ŁS: Lubię spotkać się ze znajomymi, wyjechać na weekend, trochę się odciąć, wyłączyć telefon. Oglądam sporo seriali na Netflixie, podróżując komunikacją miejską po mieście. To jedyny czas, kiedy mogę nadrobić zaległości serialowo-filmowe.

Warto pomyśleć o przyszłorocznym jubileuszu Jamy Michalika / fot. Bogusław Świerżowski

Rocznica z gatunku mniejszych

Nadchodzący rok 2020 będzie obfitował w rocznice – i te wielkie, i te trochę mniejsze. Czekają nas m.in. 100. rocznica cudu nad Wisłą oraz 125. rocznica istnienia ruchu ludowego w Polsce. Jednak krakowianie powinni już teraz zacząć przygotowywać się przede wszystkim do obchodów rocznicy powstania lokalu gastronomicznego nazywanego dziś Jamą Michalika, a kiedyś Cukiernią Lwowską.

Michał Koziot

Czasu do obchodów pozostało jeszcze dużo, bo jubileusz przypadnie na wrzesień przyszłego roku. Uroczystość powinna się odbyć 13 września 2020 r. Poświęcenie nowej, założonej przez Jana Apolinarego Michalika cukierni było bowiem jednym z wydarzeń roku 1895. Jak relacjonował „Czas”, lokal został urządzony elegancko i komfortowo, a aktu poświęcenia dokonał ks. Józef Wojciechowski, wikary w parafii Najświętszej Maryi Panny.

Reklama dźwignią handlu

Niewątpliwie panu Janowi Apolinaremu należały się gratulacje i to przede wszystkim za odwagę. W Krakowie funkcjonowało wiele cieszących się renomą cukierni i założenie nowej wiązało się z dużym ryzykiem. Aby zdobyć klientów, potrzebny był jednak nie tylko hart ducha, ale także i pomysłowość. A tej panu Michalikowi nie brakowało. Przede wszystkim zadbał o reklamę prasową. W inseratach zamieszczanych na łamach krakowskich dzienników zawiadamiał nie tylko o fakcie otwarcia nowej cukierni. Podkreślał, że ma za sobą lata pracy w sławnym lwowskim zakładzie Hausera i Bienieckiego przy ul. Karola Ludwika 11, że zapoznał się z wieloma krajowymi i zagranicznymi pracowniami cukierniczymi. Zapewniał też krakowian, że dotożył wszelkich starań, aby jego

lokal „odszczególniał” się „tak doborowym towarem, jako też elegancją i nowością, rzetelną i rychną obsługą”.

Ktoś powie, że to takie zwykłe, niczym niewyróżniające się gazetowe ogłoszenie. Może rzeczywiście jest w tym stwierdzeniu trochę racji. Jednak już inny inserat, jaki na łamach „Głosu Narodu” zamieścił pan Michalik w karnawale roku 1898, niezbicie dowodzi inteligencji i fachowego podejścia do promocji swojego lokalu. Warto więc zacytować to ogłoszenie w całości. Brzmiało ono tak: „Ostrzeżenie. Doszło do mojej wiadomości, iż niektóre domy biorąc towar na zabawy, bale etc. w drugorzędnych cukierniach, posługują się moją firmą, co bardzo niekorzystnie działa na mój interes. Dla uniknięcia nieprzyjemności, mogących z tego wyniknąć, spodziewam się, iż postępowanie podobne więcej się nie powtórzy. Z głębokim szacunkiem Jan Michalik, właściciel Cukierni Lwowskiej”.

Torty z Pipidówki

Reklamie służyły także nazwy wyrobów. Niektóre z nich były bardzo oryginalne, czasem wręcz poetyckie. Autorzy wspomnień zapamiętali ciastka Flirt, Manru (była to nazwa wystawionej w 1901 r. jedynej opery Ignacego Paderewskiego opartej na motywach „cygańskiej” powieści „Chata za wsią” Józefa Ignacego Kraszewskiego) i Mickiewicz, ale jakoś umknęła pamiętnikarzom zgoła niepoetycka nazwa, jaką Jan Apolinary Michalik nadał jednemu z tortów produkowanych w jego zakładzie. Ów cukierniczy produkt do oferty cukierni dołączył w 1897 r., tuż przed Bożym Narodzeniem. Jego zapowiedź stanowiło ogłoszenie, które pojawiło się na łamach „Głosu Narodu”. W numerze tego pisma z 21 grudnia można było przeczytać taki oto inserat: „Możliwe zatomowanie komunikacji na ulicy Florjańskiej nr 45 w Krakowie z powodu zamówień na najnowsze torty z Pipidówki skłania Zarząd cukierni Lwowskiej o udanie się z prośbą do Szanownej Publiczności o wcześniejsze zamówienia na święta”.

Legenda Jamy Michalikowej

Oprócz tortów z Pipidówki Cukiernia Lwowska oferowała także „torty z Mazur, piękne półmiski lodów, bomby kremowe, ciastka w wielkim wyborze, pączki na maśle”, a w czasie karnawału „wszelkie zastawy karnawałowe”. Bliskość znajdującej się na pl. Matejki Szkoły Sztuk Pięknych, od roku 1900 cieszącej się już tytułem Akademii, zadecydowała o tym, że cukiernia stała się popularna wśród kandydatów na artystów. Popularność ta przyczyniła się do powołania kabaretu Zielony Balonik i do nieoficjalnego przechrzczenia Cukierni Lwowskiej na Jamę Michalikową.

Legenda „Jamy” jest do dziś żywa i to nie tylko w Krakowie. Każdy polski maturzysta wie, czym był Zielony Balonik. Jego wiedza opiera się jednak głównie na tym, co przekazał potomności Tadeusz Żeleński, czyli „Boy”. Ten wielki prześmiewca przedstawił dzieje kabaretu i zielonobalonikowych kabareciarzy w uroczej książce „Znaszli ten kraj?”. Pisał w niej oczywiście także i o Janie Apolinarym. Nie zostawiał na nim suchej nitki. Według „Boya” Michalik to ograniczony rzemiecha, zupełnie nierozumiejący, jak wielki splendor spływał na niego z faktu, iż w jego lokalu spotykają się prawdziwi artyści.

Czy rzeczywiście aż tak straszna przepaść umysłowa dzieliła krakowskiego cukiernika od twórczych kabaret literatów, malarzy i muzyków? Można mieć co do tego pewne wątpliwości. Pamiętnikarze wspominają, że w czasie kabaretowych wieczorów, gdy Michalik pojawił się na chwilę w lokalu, był przez rozbawione towarzystwo witany radosnym okrzykiem: „Michaliku, paskudniku, z małą tytu, największy gorylu!”. Gospodarz, bo tak nazywano w tamtych czasach właścicieli lokali gastronomicznych, przyjmował te wyrazy uwagi z uprzejmym uśmiechem i zgoła się nie oburzał na swoich swawolnych gości. Kiedyś zdarzyło się, że Jan Apolinary polecił odlepić skorupkę od jajka, którą – dla nadania większego autentyzmu – Kazimierz Sichulski przymocował na swoim dziele. Oburzyło to artystę, ale rozwścieczyło go dopiero inne zdarzenie. Otóż Michalik kazał zdjąć ze ściany zbyt frywolny obraz tego malarza. Oburzony do żywego Sichulski z łaską w rękę wpadł do mieszkania Michalika. Cukiernię otwierano o szóstej rano, gdy gospodarz był jeszcze w łóżku. Nieoczekiwanego i rozwścieczonego gościa przyjął jednak, ale z rewolwerem w dłoni, co zdecydowanie zwiększyło gotowość artysty do podjęcia pertraktacji w kwestii zamalowania najbardziej bezwstydnym fragmentów malarskiego dzieła.

Oprócz tortów z Pipidówki Cukiernia Lwowska oferowała także „torty z Mazur, piękne półmiski lodów, bomby kremowe, ciastka w wielkim wyborze, pączki na maśle”, a w czasie karnawału „wszelkie zastawy karnawałowe”.

Dalsze dzieje

Musimy pamiętać, że Jama Michalikowa to nie wyłącznie Zielony Balonik. To prawdziwy kawał polskiej historii. Bywali tutaj nie tylko artyści. Do Cukierni Lwowskiej zaglądał komendant Józef Piłsudski ze swoją pierwszą małżonką Marią, nazywaną nie bez racji „Piękną Panią”. Gościł tu Edward Śmigły-Rydz, wówczas student Akademii Sztuk Pięknych, a w przyszłości tragiczny marszałek Polski. Bywało całe grono konspiratorów, najpierw z PPS, później ze Strzelca i Drużyn Strzeleckich. Polski miecz, wydobyty z powstańczej mogiły, leżał wtedy na stoliku obok niedojedzonych ciastek i niedopitej herbaty, nad którymi dyskutowali przyszli wodzowie mającego lada dzień wybuchnąć kolejnego polskiego powstania, ale tym razem już bezwzględnie zwycięskiego.

Zmęczony wojennymi kłopotami, związanymi ze zdobywaniem mąki, cukru czy masła, Jan Apolinary Michalik sprzedał lokal w 1918 r. i wyprowadził się do Poznania. W Krakowie pozostała po nim Jama, która szczęśliwie przetrwała wszystkie burze dziejowe. Może więc jednak warto pomyśleć o Michalikowym jubileuszu?

Kalendarium krakowskie

11 września 1945

„Dziennik Polski” donosi: „W poniedziałek rano zmarł nagle w Krakowie popularny tutaj sekretarz teatru im. Słowackiego Józef Stępniewski, przeżywszy lat 58. Śp. Józef Stępniewski był znanym i cenionym śpiewakiem operowym oraz długoletnim reżyserem opery krakowskiej i katowickiej”.

12 września 1883

w „Nowej Reformie” ukazuje się ogłoszenie: „Wielki wybór cukierków i czekoladek własnego wyrobu poleca Cukiernia Warszawska A. Ruszkowskiego Główny Rynek, róg Szewskiej. Mam honor zawiadomić Sz. Publiczność, że przez czas uroczystości Sobieskiego, dodawać będę bezpłatnie medal pamiątkowy (metalowy), kopia pomnika Sobieskiego w Warszawie, do każdego średniej wielkości pudełka cukierków. Z szacunkiem A. Roszkowski”.

14 września 1883

„Nowa Reforma” donosi: „W muzeum techniczno-przemysłowym została otwarta wystawa wyrobów i strojów włościańskich z całego kraju”.

15 września 1979

umiera Eugeniusz Bielenin, ludowiec, dziennikarz, były redaktor naczelny „Piasta” oraz redaktor „Wieści”.

16 września 1883

„Nowa Reforma” donosi: „Poświęcenie pomnika dla poległych za ojczyznę odbyło się dzisiaj rano na cmentarzu krakowskim”.

17 września 1981

„Dziennik Polski” donosi: „Poprawy sytuacji w lecznictwie oczekiwać na razie nie można, przyzwyczaić się trzeba będzie do pogarszających się warunków w przychodniach i szpitalach”.

18 września 1981

w „Dzienniku Polskim” ukazuje się ogłoszenie: „Skupuję towary pochodzenia zagranicznego. Zakres konfekcja, galanteria, bielizna, obuwie. Sklep „Tycin”, Dzierżyńskiego 39/2, godziny 15-8”.

19 września 1946

właściciele oraz administratorzy nieruchomości do 30 września powinni zgłosić we właściwym Miejskim Urzędzie Obwodowym wszelkie miny, niewybuchy oraz inne niebezpieczne przedmioty.

22 września 1364

obraduje międzynarodowy kongres, w którym biorą udział: cesarz Karol, król Polski Kazimierz, król Węgier Ludwik, król Cypru Piotr, książę mazowiecki Ziemowit, książę opolski Władysław oraz książę świdnicki Bolko.

Dni Pamięci Ofiar Gestapo

13 i 14 września Muzeum Krakowa po raz 13. organizuje obchody Dni Pamięci Ofiar Gestapo, w tym roku poświęcone 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej i represjom Gestapo wobec polskich żołnierzy września 1939. W uroczystościach przy ul. Pomorskiej 2 wezmą udział kombatan-ci, przedstawiciele władz, kompania honorowa Wojska Polskiego, orkiestra wojskowa, uczniowie szkół oraz mieszkańcy Krako-

wa. W programie wydarzenia znalazły się m.in. uroczysty apel ku czci ofiar gestapo, złożenie kwiatów pod tablicą pamiątkową przy ul. Pomorskiej 2, prelekcje przygotowane przez pracowników Muzeum, spotkanie ze świadkami historii oraz gra miejska.

Szczegółowy program obchodów można znaleźć na stronie: www.muzeumkrakowa.pl. (AK-Z)

Komunikat

31 października 2019 r. upływa termin składania wniosków o udzielenie w 2020 r. dotacji celowej na prace przy obiektach zabytkowych. Termin ten nie dotyczy wniosków o dotację na prace interwencyjne w razie zagrożenia zabytku.

Zasady przyznawania dotacji oraz zakres prac podlegających dofinansowaniu określa uchwała nr CII/2665/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Gminy Miejskiej Kraków, niestanowiących jej wyłącznej własności (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2018 r. poz. 4010, poz. 5343, z 2019 r. poz. 4794).

Dofinansowaniem objęte są prace w obiektach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, których realizacja planowana jest na rok następujący po roku złożenia wniosku (z wyjątkiem tzw. prac interwencyjnych). Dofinansowanie nie obejmuje refundacji tj. zwrotu poniesionych kosztów na prace zrealizowane przed terminem złożenia wniosku.

Dotacja może być udzielona w wysokości do 100 proc. nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych ustalonych w oparciu o kosztorys inwestorski stanowiący załącznik do składanego wniosku.

Osoby zainteresowane dofinansowaniem prac planowanych do realizacji w 2020 r. winny złożyć wniosek wraz z wymaganymi dokumentami (wymienionymi w cytowanej wyżej uchwale oraz we wzorze wniosku) do Prezydenta Miasta Krakowa za pośrednictwem Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa.

Wnioski złożone po terminie lub niekompletne nie podlegają rozpatrzeniu.

Złożenie wniosku o udzielenie dotacji nie jest równoznaczne z przyznaniem dotacji, nie gwarantuje się również przyznania dotacji w wysokości oczekiwanej przez wnioskodawcę.

Wniosek można pobrać ze strony internetowej Urzędu Miasta Krakowa lub otrzymać w Wydziale Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy pl. Wszystkich Świętych 11 (pok. 30).

 Kraków

ORGANIZATORZY:

**STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ
NOWEJ HUTY OŚRODEK KULTURY
KRAKÓW-NOWA HUTA**

PATRONAT HONOROWY:

**DOMINIK JAŚKOWIEC
PRZEWODNICZĄCY RADY
MIASTA KRAKOWA**

WWW.ZAKLETEWDYNI.PL

**FESTIWAL
ZAKLETE
W DYNI**

70
lat
NOWEJ
HUTY

**15.09.2019 R.
GODZ. 11.00-14.00
KRAKÓW, ALEJA RÓŻ**

**WARSZTATY DLA DZIECI, KONKURSY,
ANIMACJE, PREZENTACJE 13 KLUBÓW
OŚRODKA KULTURY, DEGUSTACJA
DYNIOWYCH SMAKOŁYKÓW.**

WSTĘP WOLNY

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Przestrzeń Oddech Las

Centrum Wypoczynku
JORDANOVA
w Beskidzie Sądeckim

noclegi w domkach i apartamentach
pyszne domowe jedzenie
bezpłatne rowery, leżaki, hamaki, gry planszowe
nawet 30% zniżki z Kartą Krakowską

CENTRUM MŁODZIEŻY – JEDNOSTKA OŚWIATOWA MIASTA KRAKOWA

 Kraków

*Pchła
Słachrajka*
Jan Brzechwa

reżyseria:
Anna Seniuk

muzyka:
Maciej Malecki

scenografia:
Anna Sekuła

choreografia:
*Aleksandra Osowicz
Weronika Pelczyńska*

TEATR GROTESKA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

PATRONI
MEDIALNI:

Kulturatka.pl

www.groteska.pl